

UCHWAŁA NR L/399/2023
RADY POWIATU WĄGROWIECKIEGO

z dnia 29 marca 2023 r.

w sprawie przyjęcia informacji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wągrowcu o stanie sanitarnym i sytuacji epidemiologicznej powiatu wągrowieckiego za rok 2022.

Na podstawie art.12a ust.3 ustawy z dnia 14 marca 1985r.o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2023 r. poz. 338) Rada Powiatu Wągrowieckiego uchwala, co następuje :

§ 1. Przyjąć informację Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wągrowcu o stanie sanitarnym i sytuacji epidemiologicznej powiatu wągrowieckiego za rok 2022, w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Wągrowieckiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Powiatu

Małgorzata Osuch

**OCENA STANU SANITARNEGO
I SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ
POWIATU WĄGROWIECKIEGO
w 2022 r.**

**Przygotowała:
Dagmara Kłosowicz
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Wągrowcu**

Wstęp

Powiat wągrowiecki jest powiatem średniej wielkości położonym w północno-wschodniej części województwa wielkopolskiego o powierzchni 1040,8 km² z przewagą obszarów produkcji rolnej i terenów rekreacyjnych. Zgodnie ze stanem na dzień 30.06.2022 r. liczył 69067 mieszkańców. Gęstość zaludnienia wynosiła 66,36 osoby/ km² i była niższa od średniej krajowej.

Zgodnie z jednolitym wykazem obiektów na koniec 2022 r. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna rejestrowała 2165 obiekty podlegające kontroli w tym 957 podmioty działające w zakresie produkcji pierwotnej i/lub sprzedaży bezpośredniej oraz rolniczego handlu detalicznego.

W roku sprawozdawczym wykonano 5196 kontroli planowanych, rekontroli, kontroli doraźnych oraz wywiadów epidemiologicznych. Wydano 121 decyzji administracyjnych, 70 decyzji płatniczych. Nałożono 75 mandatów karnych na łączną kwotę 6750,00 zł. Pobrano 341 próbek do badań laboratoryjnych.

2. Sytuacja kadrowa

W Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wągrowcu zatrudnionych było na koniec 2022 r. 28 pracowników realizujących 25,83 etatów z czego 20,5 to etaty merytoryczne, 5,33 to etaty administracyjne, techniczne i obsługi.

W działalności merytorycznej zatrudniano 13 osób z wykształceniem magisterskim, 2 z wykształceniem inżynierskim, 4 w wykształceniu licencyjnym i 2 z wykształceniem średnim.

3. Higiena Komunalna

3.1. Zaopatrzenie w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi

Państwowa Inspekcja Sanitarna sprawuje nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi produkowanej przez przedsiębiorstwa wodociągowe.

W 2022 roku w ewidencji stacji sanitarno-epidemiologicznej znajdowało się 29 wodociągów. Ujęcia wody posiadają wyznaczoną, oznakowaną, zagospodarowaną i zamykaną strefę ochrony bezpośredniej według obowiązujących przepisów. Urządzenia wodne utrzymane są w dobrym stanie sanitarno-technicznym, na bieżąco konserwowane. Studzienki kontrolne utrzymane czysto, włazy i obudowy szczelne w dobrym stanie technicznym.

Tabela 1. Urządzenia wodociągowe produkujące wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi w powiecie wągrowieckim w roku 2022.

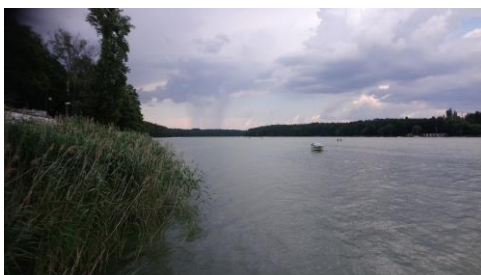
Produkcja wody [m ³ /dobę]	Liczba wodociągów wg ewidencji	Nazwa wodociągu	Skontrolowane Wodociągi	
			Liczba	%
≤ 100	3	1. Wodociąg publiczny Parkowo	3	100 %
		2. Wodociąg publiczny Żabiczyn		
		3. Wodociąg publiczny Smogulec		
101 – 1000	24	1. Wodociąg publiczny Łukowo	24	100 %
		2. Wodociąg publiczny Jabłkowo		
		3. Wodociąg publiczny Żelice		
		4. Wodociąg publiczny Pawłowo Skockie		
		5. Wodociąg publiczny Gołaszewo		
		6. Wodociąg publiczny Mokronosy		
		7. Wodociąg publiczny Łęgniszewo		
		8. Wodociąg publiczny Kozielsko		
		9. Wodociąg publiczny Ochodza		
		10. Wodociąg publiczny Pawłowo Żońskie		
		11. Wodociąg publiczny Międzylesie		
		12. Wodociąg publiczny Roszkowo		
		13. Wodociąg publiczny Morakowo		
		14. Wodociąg publiczny Kaliszany		
		15. Wodociąg publiczny Niemczyn		
		16. Wodociąg publiczny Mieścisko		
		17. Wodociąg publiczny Damasławek		
		18. Wodociąg publiczny Popowo Kościelne		
		19. Wodociąg publiczny Kobylec		
		20. Wodociąg publiczny Grabowo		
		21. Wodociąg publiczny Łekno		
		22. Wodociąg publiczny Rudnicze		
		23. Wodociąg publiczny Wapno		
		24. Wodociąg publiczny Gołańcz		
1001 – 10 000	2	1. Wodociąg publiczny Skoki	2	100 %
		2. Wodociąg publiczny Wągrowiec		

3.2. Wodociągi o wydajności do 100 m³/dobę

4 wodociągi lokalne w miejscowościach: Rejowiec Poznański w Bazie Paliw nr 4, Bazie Obozowo-Biwakowej ZHP w Rościnnie, Parking Skoki, Gospodarstwo Agroturystyczne Ostrowo Młyn woda odpowiadała wymogom.

3.3. Badania w kierunku bakterii Legionella sp.

W roku sprawozdawczym pobrano do badań w kierunku bakterii Legionella dwie próbki wody z sieci, które nie były kwestionowane.

3.4. Ocena jakości wody w kąpieliskach otwartych i obiektach krytych:

W roku sprawozdawczym zgłoszono 4 kąpieliska zgodnie z opiniowanymi projektami uchwał rad gmin. Wszystkie podmioty starające się o utworzenie kąpielisk posiadały pozwolenia wodnoprawne, profile wody w kąpieliskach oraz pozostałe dane dotyczące planowanego kąpieliska. Wszystkie wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie.

3.4.1. Kąpielisko miasto Wągrowiec

- kąpielisko położone nad jeziorem durowskim w Wągrowcu,
- teren kąpieliska nie ogrodzony, posiada wyznaczone strefy do kąpiel, strefę do rekreacji i sportów, pomosty, możliwość cumowania sprzętu wodnego, posiada dostęp do punktu czerpania wody z odprowadzeniem ścieków, brak przystosowania dla osób niepełnosprawnych, kosze na śmieci, toalety, przebieralnie. Kąpielisko posiada maszt z flagą WOPR-u, ratowników, wydzielone miejsce do kąpiel dla dzieci. Na terenie kąpieliska znajduje się tablica informacyjna oraz regulamin dla osób kąpiących się i uprawiających sporty wodne.

W celu oceny jakości wody pobrano do badań 1 próbkę w ramach kontroli urzędowej i 4 próbki w ramach kontroli wewnętrznej.

- nie wydano orzeczeń o nieprzydatności wody do kąpiel
- ocena roczna – analiza wody pozytywna w całym sezonie.

3.4.2. Kąpielisko Kozielsko gmina Damasławek

- kąpielisko położone nad jeziorem stępuchowskim gm. Damasławek,
- teren kąpieliska nie ogrodzony, posiada pomosty które wyznaczają strefy do kąpiel, pomsty z możliwością cumowania sprzętu wodnego strefę do rekreacji i sportów. Kąpielisko posiada pełne zaplecze socjalno-sanitarne wyposażone w przebieralnie, toalety i natryski w tym dla niepełnosprawnych, posiada dostęp do punktu czerpania wody z odprowadzeniem do ścieków, kosze na śmieci, teren skanalizowany zaopatrzony w bieżącą wodę. Kąpielisko

posiada maszt z flagą WOPR-u, ratowników, wydzielone miejsce do kąpieli dla dzieci. Na terenie kąpieliska znajduje się tablica informacyjna oraz regulamin dla osób kąpiących się i uprawiających sporty wodne.

W celu oceny jakości wody pobrano do badań 1 próbkę w ramach kontroli urzędowej i 7 próbek w ramach kontroli wewnętrznej przekroczeń nie stwierdzono.

- ocena roczna – niedostateczna.

3.4.3. Kąpielisko Kobylec gmina Wągrowiec

- kąpielisko położone nad jeziorem kobyleckim w Kobylcu,
- teren kąpieliska nie ogrodzony, posiada wyznaczone strefy do kąpieli ogrodzone bojami oraz pomost pływający, możliwość cumowania sprzętu wodnego, nie posiada dostępu do punktu czerpania wody, brak przystosowania dla osób niepełnosprawnych, kosze na śmieci, toalety typu TOY-TOY . Obiekt posiada maszt z flagą WOPR-u, ratowników, wydzielone miejsce do kąpieli oraz miejsce na plaży dla dzieci (plac zabaw). Na terenie kąpieliska znajduje się tablica informacyjna oraz regulamin dla osób kąpiących się i uprawiających sporty wodne.

W celu oceny jakości wody pobrano do badań 1 próbkę w ramach kontroli urzędowej, 4 próbki w ramach kontroli wewnętrznej.

- nie wydano orzeczeń o nieprzydatności wody do kąpieli
- ocena roczna – analiza wody pozytywna w całym sezonie.

3.4.4. Kąpielisko Kamienica gmina Wągrowiec

- kąpielisko położone nad jeziorem kaliszańskim w Kamienicy,
- teren kąpieliska nie ogrodzony, posiada wyznaczone strefy do kąpieli ogrodzone bojami, nie posiada strefy do rekreacji i sportów, posiada dostęp do punktu czerpania wody z odprowadzeniem ścieków, kosze na śmieci, toalety – w tym dla niepełnosprawnych, Kąpielisko posiada maszt z flagą WOPR-u, ratowników, wydzielone miejsce do kąpieli dla dzieci. Na terenie kąpieliska znajduje się tablica informacyjna oraz regulamin dla osób kąpiących się i uprawiających sporty wodne.

W celu oceny jakości wody pobrano do badań 1 próbkę w ramach kontroli urzędowej i 4 w ramach kontroli wewnętrznej.

- nie wydano orzeczeń o nieprzydatności wody do kąpieli
- ocena roczna – analiza wody pozytywna w całym sezonie.

3.4.5. Miejsc wykorzystywanych do kąpieli w roku sprawozdawczym nie zgłoszono.

3.5. Plywalnie kryte – 2 obiekty

3.5.1. Aquapark Wągrowiec: obiekt o charakterze parku wodnego

Tabela 2. Liczba pobranych próbek wody w ramach kontroli urzędowej i wewnętrznej w 2022 r.

Rodzaj kontroli	Liczba próbek bakteriologia	Liczba próbek fizykochemia	Ogółem	w tym ile z przekroczeniami	Przekroczone parametry
Kontrola urzędowa	32	10	42	1	1.Liczba mikroorganizmów (36°C)
Kontrola wewnętrzna	162	140	302	44	1. Liczba mikroorganizmów (36°C) 2. Chloroform
Suma	194	150	344	45	-

Stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń nie budził zastrzeżeń.

Badania w kierunku obecności bakterii rodzaju Legionella – 5 próbek w ramach kontroli urzędowej i 60 w ramach kontroli wewnętrznej. Nie stwierdzono przekroczeń.

3.5.2. Basen kąpielowy ORW Wielspin w Wągrowcu

Tabela 3. Liczba pobranych próbek wody w ramach kontroli urzędowej i wewnętrznej w 2022 r.

Rodzaj kontroli	Liczba próbek bakteriologia	Liczba próbek fizykochemia	Ogółem	w tym ile z przekroczeniami	Przekroczone parametry
Kontrola urzędowa	9	3	12	9	1.Liczba mikroorganizmów (36°C) 2.Liczba Pseudomonas aeruginosa 3.Chloroform
Kontrola wewnętrzna	39	41	80	5	1.Liczba mikroorganizmów (36°C) 2.Liczba Pseudomonas aeruginosa, 3.Chloroform
Suma	48	44	92	14	-

Badania w kierunku obecności bakterii rodzaju Legionella – 1 próbka w ramach kontroli urzędowej i 8 w ramach kontroli wewnętrznej przekroczeń nie stwierdzono. Stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń nie budził zastrzeżeń.

3.6. Nadzór sanitarny nad zakładami opieki zdrowotnej.

Hospicjum Św. Samarytanina w Wągrowcu

3.6.1 Szpital ZOZ Wągrowiec

W roku sprawozdawczym do końca listopada trwała rozbudowa i przebudowa budynku głównego szpitala. Związane to było z dostosowaniem placówki do wymogów określonych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 roku w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą .

Przeprowadzono 2 kontrole kompleksowe oraz 1 kontrolę sprawdzającą.

Obiekt Szpitala jest niedostosowany do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26.03.2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz.U. z 2022 r. poz. 402). Posiada program dostosowawczy oraz Postanowienie Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, w którym stwierdzono, że brak spełnienia przywołanych wymagań ma znaczny wpływ na bezpieczeństwo pacjentów. Szpital zaproponował rozwiązania mające na celu dostosowanie do wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia oraz wskazał terminy dostosowań, uznając jako ostateczny termin wykonania 31.12.2022 r.

3.6.2. Hospicja stacjonarne – 1 obiekt

NZOZ Hospicjum Miłosiernego Samarytanina w Wągrowcu. Przeprowadzono 1 kontrolę planową. Pralnictwo i gospodarka bielizną szpitalną, dezynfekcja powierzchni pomieszczeń, postępowanie z odpadami medycznymi – uchybień nie stwierdzono. Obiekt jest w dobrym stanie technicznym. Stan sanitarny nie budził zastrzeżeń.

3.6.3. Przychodnie, ośrodki, poradnie, ambulatoria - 30 obiektów

W roku sprawozdawczym skontrolowano 22 placówki. Przeprowadzono 22 kontrole kompleksowe oraz 4 kontrole sprawdzające. W dwóch placówkach stwierdzono nieprawidłowości w zakresie: złego stanu sanitarno-technicznego i higienicznego, postępowania z bielizną oraz z odpadami medycznymi. Jednocześnie poprawie uległ stan sanitarno-techniczny pozostałych skontrolowanych obiektów. Prowadzone remonty podniosły standard udzielanych świadczeń medycznych.

Wydano 1 decyzję merytoryczną oraz 4 decyzje płatnicze. W jednym przypadku kierownika podmiotu ukarano mandatem karnym.

3.6.4. Medyczne laboratoria diagnostyczne - 3 obiekty

Nadzorem objęto 3 obiekty, skontrolowano 2 obiekty. Przeprowadzono 2 kontrole. W obiektach skontrolowano bieżącą czystość i utrzymanie porządku, postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi, pralnictwo i gospodarkę odzieżą, dezynfekcję powierzchni i pomieszczeń. Uchybień nie stwierdzono. Stan sanitarno-higieniczny i techniczny placówek nie budził zastrzeżeń.

3.6.5. Zakłady rehabilitacji leczniczej - 4 obiekty

Skontrolowano 2, przeprowadzono 2 kontrole. Pralnictwo i gospodarka odzieżą, utrzymanie czystości, dezynfekcja powierzchni i pomieszczeń, postępowanie z odpadami medycznymi – uchybień nie stwierdzono. Stan sanitarno-higieniczny obiektów nie budził zastrzeżeń. Placówki w dobrym stanie technicznym.

3.6.6. Inne zakłady opieki zdrowotnej - 15 obiektów

Pod nadzorem jest 15 obiektów, w tym: 9 gabinetów profilaktyki i pomocy przedlekarskiej w szkołach, 2 placówki praktyki pielęgniarskie świadczące usługi medyczne wykonywane przede wszystkim w domu chorego, a także na miejscu z wykorzystywaniem własnego gabinetu zabiegowego, 1 placówka Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Poznaniu Placówka Terenowa w Wągrowcu, 1 placówka Stacja Dializ w Wągrowcu oraz 2 placówki Punktu Pobrań materiału biologicznego do badań laboratoryjnych. Skontrolowano 10 obiektów w zakresie : pralnictwo i gospodarka odzieżą, utrzymanie czystości i dezynfekcja powierzchni i pomieszczeń, postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi. W skontrolowanych podmiotach uchybień nie stwierdzono, stan sanitarno-higieniczny obiektów nie budził zastrzeżeń.

3.6.7. Indywidualne praktyki lekarskie - 2 obiekty

W roku sprawozdawczym nie skontrolowane.

3.6.8. Indywidualne praktyki lekarzy dentyistów - 6 obiektów

W 2022 roku 1 indywidualna praktyka lekarza dentyisty została zlikwidowana. Skontrolowano 5 obiektów, przeprowadzono 5 kontroli kompleksowych oraz 1 kontrolę sprawdzającą. Obiekty te są w dobrym stanie sanitarno-technicznym. Kontrole przeprowadzane w placówkach w 2022 r. nie wykazały uchybień w utrzymaniu bieżącej czystości i porządku, dezynfekcji powierzchni i pomieszczeń oraz gospodarce z odzieżą. W 1 placówce stwierdzono nieprawidłowości w postępowaniu z odpadami medycznymi. Wydano 1 decyzję merytoryczną oraz 1 decyzję płatniczą. Decyzja została wykonana.

3.6.9. Indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie - 34 obiekty

W roku sprawozdawczym 4 placówki zostały zlikwidowane. Skontrolowano 5 podmiotów, przeprowadzono 6 kontroli, w tym 1 sprawdzającą. Pralnictwo i gospodarka odzieżą, utrzymanie czystości, dezynfekcja powierzchni i pomieszczeń, postępowanie z odpadami medycznymi – uchybień nie stwierdzono. Stan sanitarno-higieniczny obiektów nie budził zastrzeżeń, a doraźne remonty przeprowadzane w placówkach wpływały na poprawę ich stanu sanitarnego i technicznego.

3.6.10. Indywidualne specjalistyczne praktyki lekarzy dentystów - 22 obiekty

W 2022 roku 3 indywidualne specjalistyczne praktyki lekarzy dentystów zostały zlikwidowane. Skontrolowano 11 obiektów, przeprowadzono 11 kontroli. Stan sanitarno-techniczny dobry, pralnictwo i gospodarka odzieżą, utrzymanie czystości, dezynfekcja powierzchni i pomieszczeń, postępowanie z odpadami medycznymi – uchybień nie stwierdzono, stan sanitarno-higieniczny obiektów nie budził zastrzeżeń. W niektórych obiektach prowadzone są remonty poprawiające stan techniczny.

3.6.11. Grupowe praktyki lekarzy dentystów - 1 obiekt

W roku sprawozdawczym nie planowano do kontroli.

3.6.12. Indywidualne praktyki pielęgniarek i położnych - 5 obiektów

Jedna placówka została zlikwidowana. Cztery praktyki to gabinety profilaktyki i pomocy przedlekarskiej w szkołach oraz jedna placówka to praktyka pielęgniarska świadcząca usługi medyczne wykonywane przede wszystkim w domu chorego, a także na miejscu z wykorzystaniem pomieszczeń lekarza POZ. Wykonano 2 kontrole w 2 placówkach. Stan sanitarno-higieniczny nie budził zastrzeżeń. Stan sanitarno-techniczny dobry, pralnictwo i gospodarka odzieżą, utrzymanie czystości, dezynfekcja powierzchni i pomieszczeń, postępowanie z odpadami medycznymi – uchybień nie stwierdzono, stan sanitarno-higieniczny obiektów nie budził zastrzeżeń.

3.6.13. Inne - 2 obiekty

Do tej grupy wliczono 1 gabinet medycyny estetycznej oraz 1 gabinet fizjoterapii. Skontrolowano 2 obiekty, przeprowadzono 2 kontrole. Stan sanitarno-techniczny dobry, pralnictwo i gospodarka odzieżą, utrzymanie czystości, dezynfekcja powierzchni i pomieszczeń, postępowanie z odpadami medycznymi – uchybień nie stwierdzono.

3.7. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.

3.7.1. Ustępy publiczne

Na terenie działalności PSSE w Wągrowcu znajdują się 3 ustępy publiczne. Przeprowadzono 3 kontrole stanu sanitarno -technicznego. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.7.2. Domy Pomocy Społecznej zapewniające opiekę całodobową

Na terenie powiatu wągrowieckiego znajdują się 3 Domy Pomocy Społecznej

- **DPS Srebrna Góra** gmina Wapno - 60 pensjonariuszy,
- **Dom Opieki „Nasz Dom” Jabłkowo** gmina Skoki - 26 mieszkańców,
- **Dom Seniora „Pod jednym dachem” Bukowiec** gmina Wągrowiec - 13 mieszkańców.

W roku sprawozdawczym skontrolowano 3 obiekty. Wszystkie dostosowane do potrzeb

mieszkańców, w tym dostosowane dla osób z niepełnosprawnościami. Stan sanitarno-higieniczny nie budził zastrzeżeń.

3.7.3. Inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej :

4 obiekty: Dzienny Dom Seniora w Wągrowcu, Warsztaty Terapii Zajęciowej w Gołańczy – w okresie sprawozdawczym nie kontrolowane. Przeprowadzono kontrole w Warsztatach Terapii Zajęciowej w Wągrowcu oraz Środowiskowym Domu Samopomocy w Wągrowcu. Obiekty przystosowane do potrzeb podopiecznych, kontrole stanu sanitarno–technicznego budynków i pomieszczeń oraz przylegających terenów nie wykazały nieprawidłowości.

3.7.4. Noclegownie i domy dla bezdomnych

Liczba obiektów według ewidencji – 1, w roku sprawozdawczym przeprowadzono jedną kontrolę sanitarną w obiekcie. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

3.7.5. Hotele

Według ewidencji 2 obiekty (hotel „PIETRAK” i hotel „JAMAJKA”), liczba obiektów skontrolowanych – 2, decyzji merytorycznych nie wydawano.

Hotele zaopatrują się w wodę z wodociągu publicznego Wągrowiec, (jakość wody dobra). Odprowadzenie ścieków do sieci kanalizacji miejskiej w Wągrowcu. Nieczystości stałe gromadzone są w kubłach i wywożone przez specjalistyczne firmy na składowisko odpadów. Obiekty zaopatrzone w wystarczającą ilość środków czystościowych i dezynfekcyjnych. Obiekty skategoryzowane. Pokoje hotelowe o wysokim standardzie. Stan sanitarny bez uwag, urządzenia sanitarne sprawne. Obiekty te można zaliczyć do wyróżniających się pod względem sanitarno-technicznym.

Campingi

W ewidencji znajduje się 1 camping – Camping Nr 177 w Wągrowcu – w zarządzie OSiR Wągrowiec.

Przeprowadzono 1 kontrolę w sezonie letnim 2022. Obiekt przystosowany do rodzaju prowadzonej działalności. Stan sanitarny bez uwag, urządzenia sprawne. Obiekt można zaliczyć do wyróżniających się pod względem sanitarnym i technicznym.

Ośrodek Rehabilitacyjny Wielspin w Wągrowcu

3.7.6. Inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie

W ewidencji znajdują się 24 obiekty wczasowo-turystyczne w tym : 3 ośrodki wczasowe, 11 obiektów z pokojami gościnnymi, 9 gospodarstw agroturystycznych, 1 Baza Obozowo-Biwakowa w Rościnnie. Liczba obiektów skontrolowanych – 16, przeprowadzono 19 kontroli.

Wszystkie nadzorowane obiekty zaopatrzone w wystarczającą ilość środków czystości i dezynfekcyjnych. Stan sanitarny pomieszczeń mieszkalnych, sanitariatów i zaplecza zachowany. Wyposażenie pokoi oraz łazienek w dobrym stanie sanitarnym i technicznym. Tereny przy obiektach uporządkowane, zagospodarowane na potrzeby gości. Zaopatrzenie w wodę z wodociągów publicznych - 14 obiektów i 2 obiekty z wodociągów lokalnych (ujęcia własne). Woda spełniała wymagania. Odpady zbierane selektywnie, odbiór przez firmy specjalistyczne (deklaracje złożone we właściwych jednostkach samorządowych). Gromadzenie i odprowadzanie ścieków w obiektach nie podłączonych do kanalizacji publicznej – prawidłowe.

3.7.7. Zakłady fryzjerskie

Liczba obiektów w ewidencji **46**. W 2022 roku skontrolowano **26** zakładów. Stan sanitarno-techniczny dobry. Stosowane narzędzia oraz urządzenia w dobrym stanie technicznym i sanitarnym. Narzędzia dezynfekowane prawidłowo. Postępowanie z bielizną prawidłowe. Większość zakładów stosuje bieliznę jednorazową. Ściany i posadzki w pomieszczeniach prawidłowe. Około 50 % zakładów można zaliczyć do obiektów wyróżniających się pod względem estetyki i wyposażenia. Są to zakłady z pełnym zapleczem socjalnym i pomieszczeniami sanitarnymi. Stan sanitarno – techniczny zakładów ulega systematycznej poprawie.

3.7.8. Zakłady kosmetyczne i tatuażu.

Liczba obiektów w ewidencji to 46, natomiast liczba skontrolowanych obiektów wyniosła 28. Zakłady stosowały narzędzia wielorazowe oraz jednorazowe. Obserwuje się doposażanie zakładów we własne autoklawy (klasy B) wykorzystywane do sterylizacji narzędzi wielorazowych. Zakłady nie wykonujące zabiegów naruszających ciągłość tkanki stosują narzędzia jednorazowe. Postępowanie z narzędziami i urządzeniami prawidłowe, zgodne z opracowanymi procedurami postępowania podczas sterylizacji, dezynfekcji i sanityzacji. W większości zakładów stosowana bielizna jednorazowa. Postępowanie z bielizną prawidłowe. Pranie zlecane firmom wyspecjalizowanym. Salony wykazały dbałość o estetykę poprzez zapewnienie czystych ścian, posadzek w dobrym stanie technicznym i sanitarnym, nowoczesne wyposażenie w meble w tym stanowiska do zabiegów (meble i wyposażenie o gładkich, nienasiąkliwych powierzchniach). Gospodarka odpadami prowadzona prawidłowo. Stan sanitarno-higieniczny skontrolowanych zakładów nie budził zastrzeżeń. Pozytywnie oceniono stosowanie procedur sanitarno–higienicznych.

3.7.9. Zakłady odnowy biologicznej

Liczba obiektów w ewidencji – 8, w roku sprawozdawczym skontrolowano 6. Obiekty posiadają szatnie wyposażone w szafki indywidualne dla osób ćwiczących oraz węzły sanitarne z prysznicami. Stan sanitarny i techniczny pomieszczeń i urządzeń dobry. Urządzenia higieniczne zaopatrzone w papier toaletowy, przy umywalkach mydło, ręczniki oraz dozowniki z płynem dezynfekcyjnym do rąk. Zaopatrzenie w wodę z wodociągów publicznych, umywalki i prysznice posiadają instalację wodociągową z punktami poboru wody ciepłej i zimnej, odprowadzenie ścieków do sieci kanalizacji komunalnej, odbiór odpadów komunalnych – umowa zawarta w czynszu za lokal bądź złożone deklaracje w urzędach, odbiór przez firmy specjalistyczne. Hale ćwiczeń posiadają prawidłowe posadzki oraz ściany. Urządzenia do ćwiczeń sprawne. Stan sanitarno-higieniczny zakładów bez zastrzeżeń.

3.7.10. Dworce i przystanki kolejowe

Według ewidencji 5 obiektów. W roku sprawozdawczym kontrolą objęto 3 obiekty: 1 dworzec kolejowy i 2 przystanki (Skoki, Sława Wlkp.).

Dworzec kolejowy w Wągrowcu mieści się w budynku Zintegrowanego Centrum Komunikacyjnego Wągrowiec. W obiekcie znajduje się hol, poczekalnia dla podróżnych, toalety. Perony wyposażone w ławki i kosze na śmieci. Obiekt zaopatrzony w wodę z wodociągu publicznego - analiza wody pozytywna. Nieczystości płynne odprowadzane są do sieci kanalizacyjnej. Odpady komunalne gromadzone w pojemnikach i odbierane przez firmę posiadającą wymagane zezwolenie. Obiekt dostosowany dla osób niepełnosprawnych. Na terenie obowiązuje całkowity zakaz palenia wyrobów tytoniowych i papierosów elektronicznych. Stan sanitarno-higieniczny nie budzi zastrzeżeń.

Przystanki kolejowe - bez obsady osobowej. Perony wyposażone w wiaty przystankowe, ławki oraz kosze na śmieci. Stan sanitarny nie budził zastrzeżeń.

Dworzec kolejowy w Wągrowcu po modernizacji.

3.7.11. Tereny rekreacyjne

Według ewidencji 18, skontrolowano 1. W trakcie kontroli zwracano uwagę na wymianę piasku w piaskownicach oraz na stan techniczny huśtawek wraz ze sprzętem służącym do zabaw dla dzieci. Kontrolowano również zabezpieczenie przed dostępem zwierząt. Skontrolowany teren rekreacyjny oceniono pozytywnie pod względem techniczno-sanitarnym.

3.7.12. Cmentarze

W ewidencji stacji znajdują się 24 cmentarze. W roku sprawozdawczym nie kontrolowano.

3.7.13. Zakłady pogrzebowe

Na terenie powiatu w ewidencji znajdują się 4 zakłady pogrzebowe, w roku sprawozdawczym skontrolowano 4. Zakłady spełniały wymogi w stosunku do zakresu wykonywanych usług.

3.7.14. Inne obiekty użyteczności publicznej (targowiska, obiekty sportowe, stacje paliw, domy kultury, muzea, pralnie, parkingi, składowiska odpadów, firmy transportowe).

W roku sprawozdawczym objęto nadzorem 43 obiekty. Skontrolowano 16, stan sanitarno-higieniczny obiektów oceniono jako dobry.

3.7.15. Środki transportu.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 5 kontroli środków transportu do przewozu zwłok oraz przeprowadzono 1 kontrolę autokaru wycieczkowego.

4. Higiena Żywności i Żywienia

4.1. Ogólna charakterystyka stanu sanitarnego obiektów żywnościowo-żywnieniowych.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Wągrowcu sprawowała nadzór nad 1694 obiektami żywnościowo-żywnieniowymi (w tym 957 podmiotami działającymi w zakresie produkcji pierwotnej, rolniczego handlu detalicznego oraz dostaw bezpośrednich), wytwórniami i miejscami obrotu materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, a także środkami transportu. Skontrolowano 248 obiektów, co stanowi 33% obiektów figurujących w ewidencji (nie dotyczy produkcji pierwotnej, rolniczego handlu detalicznego i dostaw bezpośrednich).

Przeprowadzono ogółem 403 kontrole sanitarne w obiektach żywnościowo-żywnieniowych, wytwórniach i miejscach obrotu materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, a także środków transportu.

W roku sprawozdawczym wpisano do rejestru zakładów 4 producentów rolnych prowadzących działalność w zakresie produkcji pierwotnej oraz 1 producenta produkcji pierwotnej i dostaw bezpośrednich.

Podstawą bezpieczeństwa produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności jest wdrażanie i stosowanie zasad dobrej praktyki higienicznej (GHP), dobrej praktyki produkcyjnej (GMP) oraz wprowadzanie i utrzymanie systemu HACCP. Na koniec roku 2022 stwierdzono:

- wdrożone zasady GHP/GMP w 747 zakładach,
- wdrożone zasady systemu HACCP w 530 zakładach.

Ogółem wydano 101 decyzji, w tym 42 decyzje zatwierdzające i 35 decyzji płatniczych.

W celu wyegzekwowania poprawy stanu sanitarno-technicznego oraz zapewnienia bezpieczeństwa i właściwej jakości produkowanej lub wprowadzanej do obrotu żywności wydano 2 decyzje administracyjne nakładające obowiązek usunięcia uchybień w tym 1 wstrzymującą sprzedaż detaliczną środków spożywczych

Za stwierdzone w czasie kontroli nieprawidłowości natury sanitarno-porządkowej nałożono 16 mandatów karnych na kwotę 3200 zł.

W roku sprawozdawczym pobrano 104 próbki, w tym 3 próbki wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, żadnej próbki nie zakwestionowano.

W roku sprawozdawczym rozpatrzono 29 interwencji konsumenckich, głównie dotyczyły niewłaściwej jakości środków spożywczych i niehigienicznych warunków produkcji i sprzedaży żywności oraz obecności gryzoni w obiektach żywnościowo-żywnieniowych. W 12 przypadkach zarzuty zgłaszane w zażaleniach potwierdziły się.

W okresie wakacyjnym, od połowy czerwca do końca września przeprowadzano w obiektach żywienia zbiorowego oraz miejscach produkcji żywności i obrotu żywnością kontrole weekendowe. Łącznie w 2022 r. skontrolowano 41 obiektów, nieprawidłowości nie stwierdzono. Ponadto w obiektach znajdujących się pod nadzorem PPIS w Wągrowcu przeprowadzono kontrole mające na celu sprawdzenie przestrzegania nakazów i zakazów wprowadzonych w związku ze stanem epidemii na terenie kraju.

Zestawienie tabelaryczne stanu sanitarnego obiektów w porównaniu z rokiem 2021

Lp.		Rok 2021	Rok 2022
1.	Liczba obiektów wg ewidencji	1658	1694
2.	Liczba obiektów skontrolowanych	225	248
3.	Ocenionych na podstawie arkuszy oceny zakładu	126	161
4.	Liczba przeprowadzonych kontroli i rekontroli	361	403
5.	Liczba decyzji administracyjnych	4	2
6.	Liczba nałożonych mandatów	11	16
7.	Kwota nałożonych mandatów (w zł)	1600	3200
8.	Liczba upomnień	0	0
9.	Liczba postanowień o nałożeniu grzywny	0	0
10.	Kwota nałożonych grzywien (w zł)	0	0
11.	Liczba wniosków o ukaranie do Sądu Grodzkiego	0	0
12.	Liczba próbek pobranych	120	104
13.	Liczba próbek kwestionowanych	0	0

4.2. Opis grup obiektów żywnościowo - żywieniowych.

4.2.1. Wytwórnice lodów – ogółem według ewidencji – 3 zakłady

Wszystkie zakłady skontrolowano i zakwalifikowano do zakładów wysokiego ryzyka. Zakłady posiadają wdrożone i utrzymane zasady systemu HACCP. Ogółem przeprowadzono 4 urzędowe kontrole żywności, nieprawidłowości nie stwierdzono.

4.2.2. Automaty do lodów – ogółem według ewidencji – 14 zakładów. Skontrolowano 8 zakładów, 8 oceniono i na podstawie arkusza oceny zakładu produkcji zakwalifikowano do zakładów średniego ryzyka. Wszystkie zakłady posiadały wdrożone zasady GHP/GMP oraz zasady systemu HACCP. Ogółem przeprowadzono 8 urzędowych kontroli żywności, nieprawidłowości nie stwierdzono.

4.2.3. Piekarnie – ogółem według ewidencji – 11 zakładów. Skontrolowano 7 zakładów, 6 oceniono i na podstawie arkusza oceny zakładu produkcji zakwalifikowano do zakładów niskiego ryzyka. Wszystkie posiadały wdrożone procedury i instrukcje z zakresu GHP/GMP oraz zasady systemu HACCP. Ogółem w zakładach przeprowadzono 8 urzędowych kontroli żywności. W czasie przeprowadzanych kontroli zwracano uwagę na zabezpieczenie zakładów przed dostępem gryzoni oraz szkodników zbożowo-mącznych, a także prowadzone działania profilaktyczne.

Zwracano również uwagę na jakość i przechowywanie surowców, na znakowanie wyrobów gotowych z uwzględnieniem alergenów, używane materiały opakowaniowe oraz stan sanitarno-techniczny pomieszczeń i wyposażenia.

4.2.4. Ciastkarnie – ogółem według ewidencji – 9 zakładów.

W roku sprawozdawczym skontrolowano 8 zakładów i na podstawie arkusza oceny zakładu produkcji zakwalifikowano do zakładów wysokiego ryzyka. Wszystkie posiadały wdrożone procedury i instrukcje z zakresu GHP/GMP oraz zasady systemu HACCP.

W czasie kontroli zwracano uwagę na przechowywanie i jakość surowców używanych do produkcji, w szczególności jaj, mas jajecznych, tłuszczów smażalniczych, substancji dodatkowych, a także na stosowane opakowania, znakowanie wyrobów gotowych z uwzględnieniem alergenów oraz stan sanitarno-techniczny pomieszczeń, urządzeń i wyposażenia. Do badań laboratoryjnych pobrano 5 próbek żywności. Próbkę nie podlegały kwestionowaniu.

4.2.5. Zakłady garmażeryjne – ogółem według ewidencji 2 zakłady.

Wszystkie zakłady skontrolowano i na podstawie arkusza oceny zakładu produkcji zakwalifikowano do zakładów wysokiego ryzyka. W czasie kontroli zwracano uwagę na przechowywanie i jakość surowców używanych do produkcji oraz stan sanitarno-techniczny pomieszczeń, urządzeń i wyposażenia. Wszystkie posiadały wdrożone procedury i instrukcje z zakresu GHP/GMP oraz zasady systemu HACCP.

4.2.6. Zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego – ogółem według ewidencji 4 zakłady. Skontrolowano 3 zakłady, 1 oceniono i na podstawie arkusza oceny zakładu produkcji zakwalifikowano do zakładów niskiego ryzyka. Ogółem przeprowadzono 7 kontroli, w czasie których zwracano uwagę na jakość surowców, zabezpieczenie zakładów przed dostępem gryzoni, szkodników zbożowo-mącznych, stan sanitarno-techniczny pomieszczeń. Do badań laboratoryjnych pobrano 10 próbek żywności, nie podlegały kwestionowaniu.

4.2.7. Wytwórnia koncentratów spożywczych – ogółem według ewidencji 1 zakład. W zakładzie przeprowadzono 1 kontrolę i na podstawie arkusza oceny zakładu produkcji zakwalifikowano do zakładów średniego ryzyka. Podczas kontroli zwracano uwagę na jakość surowców, zabezpieczenie zakładu przed dostępem gryzoni, stan sanitarno-techniczny pomieszczeń i wyposażenia zakładu.

4.2.8. Producenci pierwotni, rolniczy handel detaliczny, dostawcy bezpośredni Ogółem zarejestrowano 916 producentów pierwotnych, 6 dostawców bezpośrednich, 2 producentów pierwotnych i RHD, 30 producentów pierwotnych i dostawców bezpośrednich oraz 3 producentów pierwotnych, dostawców bezpośrednich i RHD.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 3 kontrole. Skontrolowano 3 gospodarstwa, które oceniono na podstawie arkusza oceny zakładu produkcji i 1 zakwalifikowano do zakładów wysokiego ryzyka, 2 do zakładów niskiego ryzyka. Do badań laboratoryjnych pobrano 1 próbkę żywności. Próbkę nie kwestionowano.

4.2.9. Producenci żywności w warunkach domowych - według ewidencji 1 zakład. W roku sprawozdawczym obiektu nie skontrolowano.

4.2.10. Inne wytwórnie żywności – ogółem według ewidencji 5 zakładów.

W roku 2022 wpisano do rejestru 1 drobnego producenta wina z własnych upraw. Pozostałe zakłady to: zakład produkcji etanolu (gorzelnia), zakład produkcji spirytusu surowego i wyrobów alkoholowych, zakład produkcji kostek lodu, zakład konfekcjonowania mieszanek przyprawowych, ziół i bakali. W roku sprawozdawczym 3 zakłady skontrolowano, nieprawidłowości nie stwierdzono.

4.2.11. Sklepy spożywcze – ogółem według ewidencji – 255 zakładów, w tym 29 marketów.

Ogółem skontrolowano 89 zakładów, przeprowadzono 165 urzędowych kontroli żywności, w tym 34 interwencyjne, z czego 14 dotyczyło marketów. Kontrole interwencyjne przeprowadzono w związku z otrzymanymi zgłoszeniami w systemie RASFF oraz ze złożonymi przez konsumentów zażaleniami dotyczącymi wprowadzania do obrotu środków spożywczych niewłaściwej jakości, niewłaściwych warunków sanitarno-higienicznych obiektów, a także obecności śladów gryzoni i obecności szkodników zbożowo-mącznych. Potwierdzono zasadność zgłoszonych zażaleń w 6 skontrolowanych obiektach. Z uwagi na zagrożenie zdrowia ludzi wydano 1 decyzję wstrzymującą sprzedaż środków spożywczych ze względu na obecność gryzoni w sklepie.

Osoby winne zaniedbań natury sanitarnej ukarano 9 mandatami karnymi na łączną sumę 2050 zł, w tym 3 mandaty karne nałożono w marketach na sumę 750 zł. W czasie przeprowadzanych kontroli zwracano uwagę na przyjęcie i przechowywanie środków spożywczych, w szczególności nietrwałych mikrobiologicznie, znakowanie żywności, sposób usuwania odpadów – w tym żywności przeterminowanej oraz byłej żywności pochodzenia zwierzęcego kategorii 3. Ponadto w związku z przypadkami występowania afrykańskiego pomoru świń (ASF) prowadzono nadzór nad obrotem mięsem i jego przetworami szczególnie z dziczyzny.

Ogółem w sklepach spożywczych pobrano 80 próbek środków spożywczych z czego w marketach 78 próbek, próbek nie kwestionowano.

4.2.12. Kioski – ogółem według ewidencji – 4 zakłady.

W roku sprawozdawczym skontrolowano 1 obiekt i na podstawie arkusza oceny zakładu obrotu żywności zakwalifikowano do zakładów średniego ryzyka.

4.2.13. Apteki – ogółem według ewidencji – 18 obiektów. W roku sprawozdawczym obiektów nie skontrolowano.

4.2.14. Magazyny hurtowe – ogółem według ewidencji 15 obiektów. Skontrolowano 5 zakładów. W 1 obiekcie stwierdzono nieprawidłowości natury sanitarno-higienicznej. Osobę winną ukarano mandatem karnym, zalecenia wykonano.

4.2.15. Obiekty ruchome i tymczasowe – ogółem według ewidencji 32 obiekty.

Obiekty ruchome i tymczasowe to mobilne punkty sprzedaży lodów, handel obwoźny rybami i ich przetworami, okazjonalna sprzedaż żywych ryb, autosklepy wprowadzające do obrotu na placach targowych mięso i wyroby wędliniarskie, stragany wprowadzające do obrotu środki spożywcze pakowane. W roku sprawozdawczym skontrolowano 9 obiektów. Ogółem przeprowadzono 31 urzędowych kontroli żywności, nieprawidłowości nie stwierdzono.

4.2.16. Środki transportu – ogółem według ewidencji 87 indywidualnych środków transportu żywności należących do firm transportowych lub osób indywidualnych prowadzących działalność gospodarczą w tym zakresie. Ponadto zakłady zajmujące się produkcją i dystrybucją żywności w większości dysponują własnymi, dobrymi pod względem sanitarnym i technicznym środkami transportu. W roku 2022 w trakcie oceny zakładów żywnościowo-żywnieniowych skontrolowano 12 środków transportu. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

4.2.17. Inne obiekty obrotu żywnością – ogółem według ewidencji – 55 obiektów. W roku sprawozdawczym skontrolowano 2 obiekty, w których przeprowadzono 3 urzędowe kontrole żywności.

4.2.18. Zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego – ogółem według ewidencji 119 zakładów, w tym 23 zakłady dużej gastronomii, 19 zakładów małej gastronomii tymczasowych lub ruchomych, 3 gospodarstwa agroturystyczne oraz 74 innych zakładów małej gastronomii. Ogółem skontrolowano 30 zakładów. W zakładach żywienia zbiorowego otwartego przeprowadzono 97 urzędowych kontroli żywności, w tym 7 interwencyjnych. Kontrole interwencyjne przeprowadzono w związku z otrzymanymi zgłoszeniami w systemie RASFF oraz ze złożonymi przez konsumentów zażaleniami dotyczącymi nie przestrzegania higieny w zakładach. Osoby winne zaniedbań sanitarnych ukarano mandatami karnymi. W czasie przeprowadzanych urzędowych kontroli w zakładach żywienia zbiorowego zwracano uwagę na mycie i dezynfekcję naczyń stołowych, warunki ich przechowywania, jakość i warunki przechowywania jednorazowych opakowań do żywności, postępowanie z odpadami i żywnością o niewłaściwych wymaganiach zdrowotnych oraz zużytymi tłuszczami smaźalniczymi. Ponadto zwracano również uwagę na udostępnianie konsumentom informacji o składzie serwowanej żywności oraz występujących w niej alergenach, a także skuteczną ochronę zakładów przed szkodnikami i działania profilaktyczne prowadzone w tym zakresie.

4.2.19. Zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego – ogółem według ewidencji 83 zakłady. Skontrolowano łącznie 40 placówek żywienia zbiorowego typu zamkniętego, Ogółem przeprowadzono 42 urzędowe kontrole żywności.

4.2.19.1 Bufety przy zakładach pracy – ogółem 1 według ewidencji 1 zakład. W roku sprawozdawczym obiektu nie skontrolowano.

4.2.19.2. Stołówki w domach czasowych – ogółem według ewidencji 4 placówki. Skontrolowano 2 placówki, przeprowadzono 2 kontrole. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

4.2.19.3. Bloki żywienia w szpitalach – ogółem według ewidencji 1 obiekt. W roku sprawozdawczym przeprowadzono 1 urzędową kontrolę żywności kuchni centralnej i 1 w kuchenkach oddziałowych. Kuchnia szpitalna prowadzona była przez przedsiębiorcę prywatnego. W kuchni przygotowywane są posiłki dla pacjentów szpitala, hospicjum, Zakładu Opiekuńczo Leczniczego, aresztantów Komendy Powiatowej Policji oraz osób indywidualnych korzystających ze stołówki. Wszystkie posiłki przygotowywane w kuchni szpitalnej wydawane są na oddziały szpitala: chirurgiczny, położniczo-ginekologiczny, wewnętrzny, dziecięcy i mieszczącą się w oddzielnym budynku kuchenkę w Zakładzie Opiekuńczo Leczniczym.

4.2.19.4. Bloki żywienia w domach opieki społecznej – ogółem według ewidencji 4 zakłady w tym 1 prowadzący żywienie w systemie cateringowym. Ogółem przeprowadzono 4 urzędowe kontrole żywności.

4.2.19.5. Stołówki w żłobkach i domach małego dziecka – ogółem według ewidencji 2 zakłady.

W 1 placówce przygotowywane i wydawane są posiłki dla dzieci w wieku żłobkowym od ukończenia 20-go tygodnia do 3 lat. Posiłki przygotowywane są od surowca do gotowego wyrobu w pomieszczeniach kuchni głównej obiektu. Mieszanki mleczne dostarczane są przez rodziców, ich przygotowywanie odbywa się w wydzielonej do tego celu kuchni mlecznej. Zakład posiada opracowane procedury i instrukcje z zakresu GHP/GMP oraz wdrożone i utrzymane zasady systemu HACCP. Wyznaczone krytyczne punkty kontroli i punkty kontrolne monitorowane i dokumentowane. Ponadto obiekt posiada stały monitoring szkodników prowadzony przez zewnętrzną firmę specjalistyczną.

W drugiej placówce żywienie prowadzone jest w systemie cateringowym. Posiłki obiadowe produkowane, porcjowane i dostarczane są przez zewnętrzną firmę cateringową, posiadającą wdrożony system HACCP. Dowóz odbywa się specjalistycznym środkiem transportu, w pojemnikach termoizolacyjnych.

Ogółem przeprowadzono 1 urzędową kontrolę.

4.2.19.6. Stołówki szkolne – ogółem według ewidencji – 22 placówki, w tym 15 prowadzących żywienie w systemie cateringowym. W roku sprawozdawczym 5 placówek skontrolowano.

4.2.19.7. Stołówki w bursach i internatach - ogółem według ewidencji 1 zakład. Przeprowadzono 1 kontrolę, nieprawidłowości nie stwierdzono.

4.2.19.8. Stołówki na koloniach/półkoloniach/obozach/zimowiskach – ogółem według ewidencji 8 placówek. W roku sprawozdawczym przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną.

4.2.19.9. Stołówki w przedszkolach – ogółem według ewidencji 25 placówek, z czego 17 prowadziło żywienie w systemie cateringowym. Ogółem skontrolowano 16 obiektów. Pozostałych placówek nie skontrolowano.

W roku sprawozdawczym ogółem przeprowadzono 16 urzędowych kontroli żywności.

4.2.19.10. Stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych – ogółem według ewidencji 2 placówki. W roku sprawozdawczym skontrolowano 1 placówkę. Jest to całodobowa placówka resocjalizacyjna dla młodzieży.

4.2.19.11. Inne zakłady żywienia – ogółem według ewidencji 13 zakładów, w tym 1 w systemie cateringowym. W roku 2022 skontrolowano 2 zakłady. Ogółem przeprowadzono 2 urzędowe kontrole żywności.

4.2.19.12. Zakłady usług cateringowych – ogółem według ewidencji 5 zakładów.

W roku sprawozdawczym skontrolowano 4 zakłady. Ogółem przeprowadzono 4 urzędowe kontrole żywności.

W czasie kontroli placówek żywienia zbiorowego zamkniętego zwracano szczególną uwagę na jakość i sposób żywienia dzieci i młodzieży w szkołach, w przedszkolach, pensjonariuszy domów pomocy społecznej, pacjentów szpitala. Dokonywane były oceny sposobu żywienia (jadłospisy).

Zwracano również uwagę na prawidłowe postępowanie z odpadami i żywnością o niewłaściwych wymaganiach zdrowotnych, a w szczególności na właściwe pojemniki, kontenery na odpady, odbiór przez firmy specjalistyczne zajmujące się wywozem i utylizacją odpadów, prowadzenie przez zakłady zapisów GHP w tym zakresie.

Ponadto zwracano uwagę na zabezpieczenie zakładów przez dostępem szkodników oraz działania profilaktyczne w wymienionym zakresie.

W związku z przypadkami występowania afrykańskiego pomoru świń (ASF) prowadzono wzmożony nadzór nad stosowanym w żywieniu mięsem, w szczególności wieprzowym, jego przetworami, a także na postępowanie z odpadami poprodukcyjnymi i pokonsumpcyjnymi, ich usuwanie, przechowywanie i odbiór przez firmy specjalistyczne, prowadzone zapisy ww. zakresie. Ponadto przypominano kierownictwu kontrolowanych zakładów jak i zatrudnionemu personelowi o przestrzeganiu zasad dobrej praktyki higieny w procesach przygotowywania i wydawania posiłków jak i higieny osobistej, o należytnym doborze dostawców w szczególności mięsa i jego przetworów, zielonych warzyw podawanych w postaci surowej, owoców miękkich, ziół w doniczkach. Udzielano stosownych instruktaży, podawano informacje o możliwości skorzystania przy planowaniu i układaniu jadłospisów, norm żywieniowych opracowanych dla populacji polskiej przez Instytut Żywności i Żywienia, wykorzystaniu dostępnej na rynku literatury.

4.2.20. Wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością – ogółem według ewidencji 3 zakłady. W roku sprawozdawczym 1 zakład skontrolowano. Do badań laboratoryjnych pobrano 1 próbkę przedmiotów użytku. Próbkę nie podlegała kwestionowaniu.

4.2.21. Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością – ogółem według ewidencji 12 zakładów. W roku sprawozdawczym przeprowadzono 1 kontrolę, pobrano 2 próbki wyrobów do kontaktu z żywnością.

4.3 Ocena spraw załatwianych w systemie RASFF.

W ramach Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywnienia Zwierząt (RASFF) do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wągrowcu wpłynęło 11 powiadomień alarmowych, 9 powiadomień informacyjnych, 1 powiadomienie uzupełniające oraz 2 pisma o środkach spożywczych i przedmiotach użytku, które nie spełniały wymagań przepisów prawnych stanowiących potencjalne zagrożenie dla zdrowia i życia konsumentów.

Przedmiotem 13 powiadomień były zanieczyszczenia chemiczne żywności i przedmiotów użytku, dotyczyły one stwierdzenia tlenu etylenu w produktach wykorzystywanych do produkcji batonów oraz ciastek z czekoladą, przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu ochratoksyny A w rodzynekach, przekroczenie NDP dla środka ochrony roślin – chlorpiryfosu

w papryce czerwonej, przekroczenie pozostałości pestycydu w kaszy jaglanej, przekroczenie dopuszczalnego poziomu kadmu w marchewce mini, 2x przekroczenia NDP pozostałości pestycydu – chlorpiryfosu w kapuście pekińskiej.

Kolejne 5 powiadomień zostało przesłane w związku z migracją ołowiu, migracją ołowiu i kadmu, melaminy oraz amin aromatycznych z wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

W bieżącym roku przesłano 4 powiadomienia dotyczące zanieczyszczeń fizycznych żywności, 3 dotyczyły stwierdzenia szkła w produktach żywnościowych (buraczki, batony, cytrynowka), 1 obecności metalowego ciała obcego w serze pleśniowym. 1 dotyczące zanieczyszczeń fizycznych i mikrobiologicznych w produkcie pn. „Fasola Jaś Karłowy”. Ponadto kwestionowano szklanki utrzymujące temperaturę ze względu na pęknięcia szkła. Pozostałe powiadomienia związane były z zafałszowaniem produktów żywnościowych, w produkcie Herbalife Protein stwierdzono niezadeklarowaną w składzie substancję – jaja, które jednocześnie są alergenem.

Na podstawie otrzymywanych pism i powiadomień monitorowano wycofywanie produktów z rynku oraz podejmowano działania wyjaśniające i działania zaradcze stosownie do stwierdzonego stanu faktycznego.

4.4 Jakość zdrowotna środków spożywczych:

4.4.1 Badania laboratoryjne próbek żywności.

Zamierzony na rok 2022 dla PSSE w Wągrowcu plan poboru próbek żywności został zrealizowany w całości. Łącznie do badań laboratoryjnych pobrano 101 próbek środków spożywczych, z czego 65 próbek żywności przebadane zostało w kierunku mikrobiologicznym. Pozostałe 36 próbek żywności badane były w kierunku chemicznym. Pobrane próbki żywności nie były kwestionowane. Środki spożywcze przebadano w kierunku: alkaloidów tropanowych, pozostałości azotanów, kryteriów czystości, kwasu erukowego, zawartości metali, obecności mikotoksyn, zanieczyszczeń mikrobiologicznych, pozostałości pestycydów, substancji dodatkowych, tj.: substancje słodzące, substancje konserwujące, zawartości kwasów tłuszczowych omega-3, zawartości witaminy C, zawartości magnezu, WWA, zawartości żelaza.

Część pobranych próbek do badań laboratoryjnych została oceniona w kierunku zgodności znakowania z obowiązującymi przepisami prawa, uwag nie wniesiono.

W ramach rezerwy przewidzianej w planie pobierania próbek pobrano 3 próbki żywności, w tym 1 próbka wody źródłanej, 1 próbka płatków zbożowych i 1 próbka kaszanki – próbek nie kwestionowano.

4.4.2 Badania materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

W roku 2022 PSSE w Wągrowcu pobrało i przekazało do badań laboratoryjnych 3 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Pobrane próbki badane były w kierunku migracji globalnej (wkładka do bombonierek) oraz migracji specyficznej (łyżeczki melaminowe, kubek ceramiczny) – nie były kwestionowane.

4.5 Nadzór nad produkcją i obrotem żywności specjalnego przeznaczenia i suplementów diety.

W związku z występującymi nieprawidłowościami w oznakowaniu i reklamie suplementów diety, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia oraz środków spożywczych wzbogaconych witaminami i składnikami mineralnymi prowadzono bieżący nadzór w obrocie (w tym sprzedaży internetowej) oraz dokonywano kontroli prawidłowości znakowania ww. produktów. Skontrolowano 23 suplementy diety, 4 środki spożywcze specjalnego przeznaczenia i 6 środków spożywczych wzbogaconych witaminami lub składnikami mineralnymi. Nieprawidłowości w ww. zakresie nie stwierdzono.

Do badań laboratoryjnych oraz w kierunku znakowania pobrano 4 próbki suplementów diety i 3 próbki żywności specjalnego przeznaczenia oraz 1 próbkę środka spożywczego wzbogaconego składnikiem mineralnym – wyników nie kwestionowano. Na terenie powiatu wągrowieckiego nie ma producentów suplementów diety, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia

oraz środków spożywczych wzbogaconych witaminami lub składnikami mineralnymi.

4.6 Produkcja i obrót żywnością genetycznie modyfikowaną i nową żywnością.

W czasie przeprowadzanych kontroli w obiektach żywnościowo-żywnościowych zwracano uwagę na występowanie środków spożywczych zawierających GMO. W nadzorowanych obiektach

nie stwierdzono żywności zawierającej GMO. W zakładach produkcyjnych kontrolowano znakowanie oraz dokumentację stosowanych surowców mogących potencjalnie zawierać GMO – uwag nie wniesiono. W roku 2022 nie pobierano próbek żywności w kierunku GMO.

4.7 Nadzór nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

Nadzór sanitarny nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością obejmuje zarówno warunki sanitarne, jak i higieniczne podczas ich produkcji, a także bezpieczeństwo zdrowotne tych produktów.

Do badań laboratoryjnych pobrano 3 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Pobrane próbki przebadano w kierunku migracji globalnej i specyficznej – wyniki niekwestionowane.

Zapobiegawczy nadzór sanitarny:

Do zadań zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w 2022 r. należało m.in.:

- opiniowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- uzgadnianie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko;
- wydawanie opinii co do potrzeby przeprowadzania oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby - co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko;
- wydawanie opinii przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;
- uzgadnianie projektów decyzji o warunkach zabudowy;
- uczestniczenie w odbiorach końcowych obiektów;
- opracowywanie protokołów, opinii po dokonanych kontrolach.

Do Stanowiska Pracy Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego wpłynęło ogółem ok. 200 pism, wniosków, informacji.

4.1. Wydano łącznie:

132 opinie sanitarne, w tym:

- 74 opinie sanitarnych, co do potrzeby przeprowadzania oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w tym 1 opinia stwierdzająca taką potrzebę i określająca zakres raportu o oddziaływaniu na środowisko;
- 6 opinii sanitarnych przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach; Wydawanie opinii następowało po przeanalizowaniu dokumentacji planowanego przedsięwzięcia, wielokrotnie wzywano organy wiodące do uzupełnienia wniosków.
- 11 opinii sanitarnych dotyczących uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko;
- 13 opinii dotyczących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i studium;
- 28 opinii sanitarnych dotyczące uczestniczenia w odbiorach końcowych obiektów, zgodnie z art. 56 Prawa Budowlanego;

11 zawiadomień wystawionych na wniosek inwestora, na podstawie art. 56 Prawo Budowlane o braku sprzeciwu do zamiaru przystąpienia do użytkowania w związku z zakończeniem inwestycji.

3 inne sprawy, w tym:

- 2 postanowienia dotyczące zmiany sposobu użytkowania,
- 1 opinia sanitarna wydana na wniosek inwestora dotycząca obiektu, który ubiegał się o pomoc finansową na realizowaną inwestycję, wspomagane przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa ze środków Unii Europejskiej.

Wydawane opinie sanitarne sprawdzane były pod względem prawnym przez Radcę Prawnego, który parafuje każdą kopię pozostającą w Stacji. W przypadku nieterminowego załatwienia sprawy, strony powiadamiane były o tym fakcie pisemnie, z podaniem uzasadnienia i nowego terminu załatwienia sprawy.

4.2. Przeprowadzono łącznie 30 odbiorów końcowych obiektów budowlanych na podstawie art. 56 Prawa Budowlanego i wydano **26 decyzji płatniczych**.

Odbiory przeprowadzone były przez pracownika Stanowiska Pracy do Spraw Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego oraz pracownika sekcji, któremu dany obiekt będzie podlegał w trakcie prowadzenia działalności. Sporadycznie Inwestor zwołuje odbiór z podaniem daty i godziny. Ponadto Inwestor zawiadamia również inne organy takie jak: Powiatową Straż Pożarną, Inspekcję Ochrony Środowiska oraz o ile zachodzi taka potrzeba Powiatową Inspekcję Weterynaryjną. Na tak zwołanych odbiorach stawia się zawsze, oprócz naszych przedstawicieli, Powiatowa Straż Pożarna i w przypadku odbioru budynku inwentarskiego, również Inspekcja Weterynaryjna. W przypadku gdy odbiór jest zwołany bez podania dokładnego terminu, przeprowadzamy czynności odbiorowe w ustawowym terminie – 14 dni, od daty zawiadomienia. Do najczęściej występujących usterek stwierdzanych w trakcie odbiorów obiektów zaliczyć można m.in. nieprawidłową wentylację, bądź też jej brak w pomieszczeniach, brak umywalek w wymaganych pomieszczeniach lub zamiast umywalek instalowane były zlewy, brak przedsiionków izolacyjnych, brak zamontowanych uchwyty dla osób niepełnosprawnych w pomieszczeniach sanitarno-higienicznych. Stwierdzono poprawę, w zakresie udokumentowania przez inwestorów sprawozdań z badań jakości wody odbieranego obiektu oraz sprawozdań skuteczności wentylacji.

W 2022 roku brano udział w naradach pracowników odbywających się w PSSE w Wągrowcu organizowanych przez PPIS w Wągrowcu.

5. Higiena Pracy:

5.1. Nadzór bieżący nad zakładami pracy.

W roku 2022 objętych nadzorem przez PSSE w Wągrowcu było 307 zakładów pracy, w których zatrudniano 8499 pracowników. Przeprowadzono 157 kontroli w 93 zakładach. Liczba zatrudnionych w skontrolowanych zakładach wynosiła 3431 osoby.

W 13 skontrolowanych w 2022 r. zakładach stwierdzono przekroczenia NDN – w narażeniu pracuje 205 pracowników.

6.2. Nadzór nad substancjami i mieszaninami chemicznymi, produktami biobójczymi i prekursorami kat. 2 i 3

6.2.1. Producenci i wprowadzający do obrotu oraz stosujący w działalności zawodowej substancje i mieszaniny chemiczne.

W roku 2022 na terenie powiatu wągrowieckiego ogólna **liczba podmiotów wprowadzających** do obrotu substancje i mieszaniny chemiczne wynosiła – 37, w tym:

- 1 producent – 1 producent alkoholu etylowego,
- 1 importer – środki ochronne do drewna
- 11 dalszych użytkowników - formulatorów stosujących substancje i mieszaniny chemiczne w działalności zawodowej – 1 formulator detergentów, 2 formulatorów kosmetyków, 1 produktów biobójczych i mieszanin chemicznych, 1 formulator detergentów i bejcy do drewna, 4 formulatorów chemii budowlanej (kleje, zaprawy tynkarskie), 2 formulatorów farb i lakierów
- 24 dystrybutorów środków chemicznych

W 2022 r. na terenie powiatu wągrowieckiego ogólna **liczba podmiotów stosujących** substancje i mieszaniny chemiczne, którzy nie są formulatorami wynosiła 132.

W roku 2022 przeprowadzono 75 kontroli związanych z wprowadzaniem i stosowaniem substancji chemicznych i ich mieszanin.

Liczba podmiotów zobowiązanych do rejestracji substancji – 1 producent alkoholu etylowego.

6.2.2. Nadzór nad produktami biobójczymi.

W 2022 r. w ewidencji obiektów są 2 podmioty odpowiedzialne za pierwsze wprowadzenie do obrotu produktów biobójczych. Podmioty te uzyskały pozwolenie na wprowadzanie do obrotu produktów biobójczych:

- producent środków myjąco-dezynfekujących dla przemysłu spożywczego i rolnictwa,
- pierwszy wprowadzający do obrotu na terytorium RP produkty biobójcze przeznaczone do konserwacji drewna,

Liczba podmiotów odpowiedzialnych za wprowadzanie do obrotu produktów biobójczych na terenie powiatu wągrowieckiego – 23, w tym 2 podmioty odpowiedzialne za pierwsze wprowadzenie.

W ramach nadzoru nad produktami biobójczymi przeprowadzono 77 kontroli:

- 47 kontroli u wprowadzających do obrotu produkty biobójcze (hurtownie, sklepy),

- 30 kontroli u stosujących w działalności zawodowej produkty biobójcze (m.in. środki myjąco dezynfekujące, dezynfekujące, impregnaty do drewna, impregnaty stosowane w budownictwie, środki owadobójcze, grzybobójcze).

6.2.3. Nadzór nad prekursorami kategorii 2 i 3.

W roku 2022 na terenie powiatu wągrowieckiego przeprowadzono 1 kontrolę u 1 podmiotu, które wprowadzał do obrotu prekursorzy narkotyków, oraz 2 kontrole u 2 stosujących prekursorzy narkotyków w działalności zawodowej.

Ogółem przeprowadzono 3 kontrole w ramach nadzoru nad prekursorami kategorii 2 i 3 w 3 obiektach.

Najczęściej stosowane w działalności zawodowej prekursorzy kat. 2 i 3:

- nadmanganian potasu (dezynfekcja – wylęgarnia drobiu),
- kwas chlorowodorowy (procesy galwaniczne, analizy chemiczne),
- kwas siarkowy (garbowanie skór, produkcja alkoholu etylowego, baseny kąpielowe, analizy chemiczne),
- aceton (produkcja bejcy do barwienia drewna, mycie narzędzi i urządzeń do produkcji elementów z żywic epoksydowych),
- metyloetyloketon (produkcja tkanin powlekanych PCV – sztuczna skóra),
- toluen (analizy chemiczne).

Stosujący w działalności zawodowej prekursorzy kat. 2 dokonują zakupu na podstawie złożonej u dystrybutora deklaracji. Wykorzystanie zgodne z deklaracją.

6.3. Nadzór nad detergentami

PPIS w Wągrowcu w roku 2022 w ewidencji obiektów miał 9 podmiotów, które zajmują się wprowadzaniem do obrotu detergentów, w tym 3 producentów i 6 dystrybutorów.

Przeprowadzono 10 kontroli w 7 obiektach zajmujących się wprowadzaniem do obrotu detergentów i stosowaniem ich w działalności zawodowej.

6.4. Nadzór nad produktami kosmetycznymi

W 2022 r. pod nadzorem PPIS w Wągrowcu znajdowały się 3 zakłady wytwarzające i konfekcjonujące produkty kosmetyczne, z czego 2 zakłady zostały skontrolowane pod względem oceny w zakresie wytwarzania produktów kosmetycznych, dokumentacji i oznakowania opakowań jednostkowych (4 kontrole).

W ewidencji znajduje się 8 obiektów zajmujących się obrotem produktami kosmetycznymi. W roku 2022 przeprowadzono 58 kontroli w 28 obiektach wprowadzających do obrotu kosmetyki, w tym:

- 3 hurtownie (14 kontroli)
- 25 sklepów (44 kontrole)

6.5. Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi i mutagennymi.

W 2022 r. objętych nadzorem było 72 zakłady, w których występowały czynniki rakotwórcze lub mutagenne.

Przeprowadzono 12 kontroli w zakresie substancji, mieszanin chemicznych, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy w 12 zakładach.

W skontrolowanych w roku 2022 zakładach narażonych na czynniki rakotwórcze było 236 pracowników, w tym 66 kobiet i 170 mężczyzn.

Pracownicy zakładów, gdzie występują czynniki rakotwórcze posiadają aktualne orzeczenia lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań do prac z ww. czynnikiem. Pracownicy zostali przeszkoleni przez uprawnione instytucje w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przestrzegania procedur dotyczących bezpiecznego z czynnikami rakotwórczymi. Pracodawcy wyposażyli pracowników w odpowiednią odzież i obuwie robocze oraz środki ochrony indywidualnej stosownie do rodzaju i stopnia zagrożenia.

Pracodawcy zatrudniający pracowników w kontakcie z czynnikami rakotwórczymi przesyłają informacje do Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu oraz Okręgowego Inspektora Pracy.

Prowadzone są rejestry procesów technologicznych, prac i rejestry pracowników zatrudnionych w kontakcie z czynnikami rakotwórczymi, szkolenia, pracownicy zapoznani zostali z oceną ryzyka zawodowego, pracodawcy zapewniają pracownikom odzież ochronną i ochrony indywidualne, np. w zakładach obrabiających drewno pracownicy stosują maseczki. Stanowiska pracy na których występuje czynnik rakotwórczy zostały oznakowane.

Pracodawcy podczas sprawowania bieżącego nadzoru sanitarnego byli informowani o konieczności składania właściwemu PWIS oraz PIP informacji o substancjach chemicznych ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym. W 5 skontrolowanych zakładach obowiązek ten nie był spełniony.

Prace związane z narażeniem na azbest:

PPIS w Wągrowcu otrzymał 4 zgłoszenia prac polegających na usuwaniu azbestu – pokrycia dachowe (68 lokalizacji). Podczas wizytacji posesji udało się skontrolować 1 zakład prowadzący prace przy demontażu pokryć dachowych z płyt azbestowych.

Skontrolowany zakład prowadzi usługi ogólnobudowlane oraz prace związane z usuwaniem pokryć dachowych z azbestu. Zakład zatrudnia 10 osób. Przy pracach związanych z azbestem zatrudnionych jest 3 pracowników. Zakład przed przystąpieniem do prac związanych z usuwaniem pokrycia dachowego wiat garażowych sporządził plan usuwania wyrobów zawierających azbest zawierający identyfikację azbestu oraz zakres niezbędnych zabezpieczeń pracowników oraz środowiska przed narażeniem na szkodliwość emisji azbestu.

Podczas prac związanych z demontażem płyt azbestowych pracownicy wyposażeni w niezbędne środki ochrony indywidualnej (kombinezony i maseczki jednorazowe, dodatkowo po wykonaniu prac pracownicy otrzymali napój profilaktyczny – mleko).

Teren demontażu został odizolowany i prawidłowo oznakowany tablicami „Uwaga! Zagrożenie azbestem – krokidolitem”. Środkiem technicznym ograniczającym do minimum emisję azbestu do środowiska było polewanie wodą ściąganych płyt azbestowych, usuwanie ich

w całości bez uszkodzania oraz stosowanie narzędzi wyłącznie ręcznych lub wolnoobrotowych podczas odspajania materiałów trwale związanych z podłożem.

Po wykonaniu prac wykonawca złożył właścicielowi pisemne oświadczenie o prawidłowości wykonania prac oraz o oczyszczeniu terenu z pyłu azbestu, z zachowaniem właściwych przepisów technicznych i sanitarnych. Zdemontowane płyty azbestowe zostały umieszczone na palecie i szczelnie opakowane w folię polietylenową. Opakowanie oznakowane zgodnie z załącznikiem nr 2 do Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest z dnia 2 kwietnia 2004 r. (Dz. U. Nr 71, poz. 649 ze zm.) – „a – Uwaga! Zawiera azbest!”. Teren, na którym magazynowane są prawidłowo zabezpieczone odpady jest zabezpieczony przed dostępem osób nieupoważnionych. Odpady zostaną odebrane przez firmę posiadającą stosowne uprawnienia – odbiór odpadów zgłoszony za pośrednictwem systemu BDO.

Chorób zawodowych związanych z narażeniem pracowników na pyły azbestu – nie stwierdzono.

6.6. Nadzór nad czynnikami biologicznymi.

W roku 2022 objęto nadzorem 121 zakładów, w których występowały czynniki biologiczne. W ramach oceny warunków pracy i ryzyka zawodowego pracowników narażonych na działanie czynników biologicznych w środowisku pracy przeprowadzono 30 kontroli w 29 zakładach.

W skontrolowanych zakładach w roku 2022 narażonych na szkodliwe czynniki biologiczne było ogółem 561 pracowników – narażenie na czynnik biologiczny zakwalifikowany do 2 grupy zagrożenia, w tym 65 pracowników narażonych na działanie szkodliwego czynnika biologicznego zakwalifikowanego do 3 grupy zagrożenia.

Pracodawcy zapewniają pracownikom narażonym na działanie czynników biologicznych:

- techniczne środki ochrony – wentylacja mechaniczna, klimatyzacja, ściany, podłogi, okna, drzwi łatwe do utrzymania czystości, rozdział pracy z materiałem skażonym i do pracy czystej, zapewniono warunki do mycia i dezynfekcji rąk, pojemniki z mydłem, płynem dezynfekcyjnym uruchamiane bez kontaktu z dłonią (służba zdrowia, produkcja żywności), pomieszczenia higieniczno-sanitarne, wydzielone pomieszczenie do spożywania posiłków,
- organizacyjne środki ochrony – znaki ostrzegające przed zagrożeniem biologicznym, zapewniono warunki bezpiecznego zbierania i usuwania odpadów z zastosowaniem bezpiecznych i oznakowanych pojemników, opracowano instrukcje mycia i dezynfekcji sprzętu, narzędzi, powierzchni roboczych, pomieszczeń, pracownicy przeszkoleni z zakresu bhp i udzielania I pomocy z uwzględnieniem narażenia na czynniki biologiczne,

W ocenie ryzyka zawodowego uwzględniono klasyfikację, wykaz szkodliwych czynników biologicznych, rodzaj, stopień, czas narażenia, potencjalne działanie alergizujące lub toksyczne, informacje dotyczące chorób, które mogą wystąpić w następstwie wykonywanej pracy, prowadzony jest rejestr prac i rejestr pracowników.

Opracowano i zapoznano pracowników z procedurami bezpiecznego postępowania ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi – pobieranie, transport, dezynfekcja, bezpieczne usuwanie i postępowanie ze skażonymi odpadami.

Prowadzone są rejestry prac narażających pracowników na działanie szkodliwych czynników biologicznych zaklasyfikowanych do grupy 3 lub 4 zagrożenia i rejestry pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych zaklasyfikowanych do grupy 3 lub 4 zagrożenia. W 1 zakładzie stwierdzono brak prowadzenia ww. rejestrów. Ponowna kontrola wykazała zaprowadzenie wymaganych rejestrów prac i pracowników pracujących w narażeniu na szkodliwe czynniki biologiczne występujące w miejscu pracy.

6.7. Choroby zawodowe.

PPIS w Wągrowcu w roku 2022 kontynuował działania związane z chorobami zawodowymi, które rozpoczęły się w roku 2021.

Wydano:

- 1 decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej: Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa – COVID-19 wymienionej w poz. 26 wykazu chorób zawodowych,
- 1 decyzję o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej: Choroba zawodowa narządu głosu spowodowana nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat: pod postacią niedowładu mięśni wewnętrznych krtani niedowładu z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głośni i trwałą dysfonią, wymienionej w poz. 15.3 wykazu chorób zawodowych.
- 1 decyzję umarzającą prowadzone postępowanie w sprawie chorób zawodowych w przedmiocie choroby zawodowej: Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa – COVID-19 wymienionej w poz. 26 wykazu chorób zawodowych.
- 2 postanowienia przedłużające trwające postępowanie w przedmiocie choroby zawodowej: Choroby obwodowego układu nerwowego. Zespół rowka nerwu łokciowego wymienionej w poz. 15.3 wykazu chorób zawodowych.

6.8. Działania w ramach systemu RAPEX.

W 2022 roku otrzymano 2 zgłoszenia dot. notyfikacji otrzymanej z Systemu Wczesnego Ostrzegania o Produktach Niebezpiecznych (RAPEX) nr A12/01175/22, A12/01183/22 i A12/01198/22 w zakresie produktu kosmetycznego perfum marki Al Haramain oraz nr INFO/00114/22 w zakresie produktu kosmetycznego pn.: Forever Aloe Heat Lotion. Przeprowadzono łącznie 6 kontroli w drogeriach stacjonarnych prowadzących również

sprzedaż internetową oraz w stacjonarnej hurtowni produktów kosmetycznych. W sprzedaży internetowej oferowane są wyłącznie produkty dostępne w sprzedaży stacjonarnej. Przeprowadzone kontrole, nie wykazały wprowadzania do obrotu ww. produktów.

6.9. Środki zastępcze (dopalacze) i nowe substancje psychoaktywne

Na terenie działania PPIS w Wągrowcu nie ma podmiotów zajmujących się handlem środkami zastępczymi i nowymi substancjami psychoaktywnymi. Nie otrzymano żadnego zgłoszenia z placówek ochrony zdrowia o podejrzeniach zatruc ww. środkami. W ramach nadzoru nad środkami zastępczymi i nowymi substancjami psychoaktywnymi w 2022 r. monitorowano rynek sprzedaży produktów na bazie konopi – podczas kontroli nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości.

7. Ocena sytuacji epidemiologicznej.

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie zapadalności na choroby zakaźne, ujmowane w ocenie sytuacji epidemiologicznej, była w 2022 roku mniej korzystna w porównaniu do roku 2021. Nastąpił wzrost zapadalności na: bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez *Clostridium difficile*, wirusowe zakażenia jelitowe, biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu, w tym u dzieci do lat 2, płonicę, różę, boreliozę, ospę, wirusowe zapalenie wątroby typu A, typu B, inne i nieokreślone, chorobę wywołaną przez *Streptococcus pneumoniae*, grypę, zakażenia i choroby pasożytnicze - listeriozę. Spadek zapadalności dotyczył takich chorób zakaźnych jak: salmonelloza, styczeń i narażenie na wściekliznę/potrzeba szczepień, wirusowe zapalenie wątroby typu C, świnka, choroba przenoszona drogą płciową (kiła), zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19). Nie wystąpiły przypadki zachorowań na ostre porażenie wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat, inwazyjną chorobę wywołaną przez meningokoki, *Haemophilus influenzae* oraz zapalenia opon mózgowych i/lub mózgu o etiologii bakteryjnej i wirusowej.

7.1. Choroby szerzące się drogą pokarmową

7.1.1. Jak w latach poprzednich nie zanotowano zachorowań na dur brzuszny, dury rzekome i czerwonkę bakteryjną, zatrucia toksyną botulinową i jersiniozy. W roku 2022

zarejestrowano 4 przypadki zatruc pokarmowych wywołanych pałeczkami **Salmonella Enteritidis**. Zapadalność zmalała z 8,58 w roku 2021 r. do 5,79 w roku 2022. Były to zachorowania pojedyncze, niepowiązane epidemiologicznie o nieznanym lub domniemanym źródle zakażenia. Przypadki te w czasie rozpoznania i leczenia hospitalizowano.

7.1.2. Biegunki dzieci do lat 2 – wzrosła zapadalność z 1426,53 w roku 2021 do 5158,44 w roku 2022. Spośród 70 przypadków zgłoszonych, 20 dzieci było hospitalizowanych. U 57 dzieci nie wykonano badań diagnostycznych. Przebadano 13 przypadków. Wykryto u dzieci hospitalizowanych w 6 przypadkach- rotawirusy, w 2 przypadkach – norowirusy oraz w 4 przypadkach- adenowirusy, u 1 dziecka leczonego ambulatoryjnie zdiagnozowano rotawirusy.

7.1.3. Nosiciele zarazków schorzeń jelitowych - nie zarejestrowano nosicielstwa pałeczek Salmonella typhi, paratyphi, pałeczek Shigella. Zarejestrowano w roku sprawozdawczym 4 przypadki nosicielstwa pałeczek Salmonella. Wykreślono z rejestru wszystkich 4 nosiciele zarejestrowanych w ciągu roku oraz 1 nosiciela z 2021 roku. Na dzień 31.12.2022 r. pod nadzorem nie pozostała żadna osoba.

7.1.4. Ogniska zachorowań - w roku sprawozdawczym nie wystąpiły ogniska zbiorowych zatruc pokarmowych.

7.2. Choroby w zakresie których prowadzi się szczepienia ochronne w tym objęte programami eliminacji.

7.2.1. Wirusowe zapalenie wątroby typu B - współczynnik zapadalności wzrósł z 2,86 w 2021 r. do 8,69 w 2022 r. Zarejestrowano 6 przypadków: 5 jako wirusowe zapalenie wątroby typu B bliżej nie określone (BNO) i 1 jako zachorowanie przewlekłe. Wszystkie zachorowania zarejestrowano zgodnie z definicją przyjętą na potrzeby nadzoru epidemiologicznego jako przypadki potwierdzone na podstawie badań laboratoryjnych. Wszystkie zachorowania wystąpiły w środowisku miejskim. Zanotowano zachorowania w grupie wieku od 30-39 lat – 4 przypadki, od 50-59 lat – 2 przypadki. Nie notowano zachorowań jako ekspozycji zawodowej. Zgony nie wystąpiły.

7.2.2. Świnka (nagminne zapalenie przyusznic) - zapadalność w 2022 wyniosła 2,90 i zmalała w stosunku do roku 2021 (5,72). Zarejestrowano w roku sprawozdawczym 2 zachorowania u dziewczynek ze środowiska miejskiego. Przypadki zakwalifikowano na podstawie objawów jako możliwe. Jedna osoba była zaszczepiona przeciwko śwince 2 dawkami, w drugim przypadku brak jest danych.

7.2.3. W minionym roku nie wystąpiły przypadki zachorowania na krztusiec, różyczkę, odrę, tężec, nagminne porażenie dziecięce i ostre porażenie wiotkie u dziecka do lat 14.

7.3. Neuroinfekcje oraz choroba meningokokowa i inne wywołane przez *Streptococcus pneumoniae* oraz *Haemophilus influenzae*.

W roku 2022 zarejestrowano 3 przypadki inwazyjnej choroby wywołanej przez *Streptococcus pneumoniae*: 1 wystąpił jako posocznica, 2 w postaci innej określonej i nieokreślonej. Zanotowane zachorowania dotyczyły: 2 mężczyzn i 1 kobiety, ze środowiska wiejskiego - 2 osoby, z miasta - 1 osoba, w grupie wieku od 40-49 lat - 1 przypadek, powyżej 60 lat - 2 przypadki. Wystąpiły 2 zgony: 1 z powodu zgłoszonej choroby, 1 z powodu innej choroby/innych przyczyn.

Nie wystąpiły zachorowania na chorobę wywołaną przez *Neisseria meningitidis*, *Haemophilus influenzae*, a także nie zarejestrowano przypadków zapalenia opon mózgowych i mózgu o etiologii bakteryjnej czy wirusowej.

7.4. Choroby odzwierzęce

7.4.1. W roku 2022 zarejestrowano 2 zachorowania na **listeriozę**, w tym jedno zakażenie wrodzone (powiązanie matka – dziecko). U 26 letniej kobiety wystąpiła gorączka i przedwczesny poród, nie wykonano badań laboratoryjnych i nie ustalono źródła zakażenia. U narodzonego dziecka zdiagnozowano posocznicę wywołaną przez *Listeria monocytogenes*, co potwierdzono w badaniu krwi i innym w warunkach prawidłowych nie jałowym miejscu u noworodka w ciągu 24 godzin. Zachorowania wykazano jako przypadki potwierdzone.

7.4.2. Nie wystąpiły w roku 2022 zachorowania na włośnicę, toksoplazmozę, leptospirozę, tasiemczyce w tym bąblowicę.

7.5. Inne choroby zakaźne

7.5.1. Ospa wietrzna – rok 2022 charakteryzował się dużym wzrostem ilości zachorowań - zapadalność na 100 tyś. mieszkańców wyniosła 686,29, a w 2021 r. wynosiła 148,67. Spośród 474 zarejestrowanych przypadków chorowały głównie dzieci, więcej płci męskiej, w wieku szkolnym i przedszkolnym, w środowisku miejskim. Chorzy leczeni byli ambulatoryjnie. Za wyjątkiem 1 przypadku chorowały osoby nie zaszczepione przeciwko ospie wietrznej.

7.5.2. Borelioza – zarejestrowano 4 przypadki zachorowania, co daje zapadalność 5,79 i jest wyższa niż w 2021 r. (4,29). Zachorowania u 3 osób, u których wystąpił rumień wędrujący zakwalifikowano jako przypadki potwierdzone, neuroboreliozę u 1 osoby zakwalifikowano jako przypadek prawdopodobny. Zachorowania dotyczyły mężczyzn ze środowiska miejskiego. Osoba leczona na neuroboreliozę była hospitalizowana, pozostałe zachorowania leczone były ambulatoryjnie. Zachorowania nie były związane z narażeniem zawodowym.

7.5.3. Wirusowe zapalenie wątroby typu C - współczynnik zapadalności zmalał z 5,72 w 2021 roku do 4,34 w 2022 roku. Zarejestrowano 3 przypadki jako wirusowe zapalenie wątroby typu C bliżej nieokreślone (BNO). Wszystkie zachorowania zarejestrowano zgodnie z definicją przyjętą na potrzeby nadzoru epidemiologicznego jako przypadki potwierdzone na podstawie badania HCV-RNA. Są to przypadki nowo wykryte. Zachorowania wystąpiły w środowisku wiejskim – 2 przypadki i miejskim - 1 przypadek. Zachorowały 2 kobiety i 1 mężczyzna. Zanotowano zachorowania w grupie wieku od 30-39 lat – 2 przypadki, od 40-49 lat – 1 przypadek. Nie notowano zachorowań jako ekspozycji zawodowej. Zgony nie wystąpiły.

7.5.4. Ciężkie ostre zapalenie wątroby o nieznannej etiologii - roku 2022 zarejestrowano 2 prawdopodobne przypadki ciężkiego ostrego zapalenia wątroby o nieznannej etiologii, w tym 1 zakwalifikowany również jako inne i nieokreślone wirusowe zapalenie wątroby. Zachorowania wystąpiły wśród dziewczynek w grupie wieku 5-9 lat – 1 przypadek, 10-19 lat – 1 przypadek, zamieszkałych w środowisku miejskim i wiejskim. Osoby były hospitalizowane.

7.5.5. Salmoneloza pozajelitowa – zarejestrowano 1 przypadek innego zakażenia pozajelitowego, co daje zapadalność 1,45 na 100 tyś. mieszkańców. Zachorowanie dotyczyło kilkumiesięcznej dziewczynki ze środowiska miejskiego. Zachorowanie zarejestrowano jako przypadek potwierdzony, na podstawie kryteriów klinicznych (zapalenie dróg moczowych) i laboratoryjnych.

7.6. Gruźlica

W roku 2022 odnotowano 6 przypadków zachorowań na gruźlicę. Zachorowania dotyczyły 5 mężczyzn i 1 kobiety, wystąpiły w środowisku wiejskim – 5 osób i miejskim – 1 osoba. Nadzorem epidemiologicznym w związku z bliskim kontaktem z chorymi na gruźlicę płuc w miejscu jego zamieszkania/przebywania (kontakt wysokiego ryzyka) objęto łącznie 13 osób.

7.7. Choroby przenoszone drogą płciową

W roku 2022 zarejestrowano 3 przypadki chorób przenoszonych drogą płciową, były to zachorowania na kiłę wczesną - 2 przypadki, inne postacie kiły 1 przypadek. Nastąpił spadek zapadalności w porównaniu z rokiem 2021 z 7,15 do 4,34. Wszystkie zachorowania dotyczyły mężczyzn, w grupie wieku 20-29 lat - 2 przypadki, 40-49 lat – 1 przypadek, zamieszkałych w środowisku miejskim – 2 osoby, wiejskim – 1 osoba, leczonych ambulatoryjnie – 2 osoby, w warunkach szpitalnych - 1 osoba. Nie zanotowano zachorowań na ziarnicę weneryczną i rzeżączkę i inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie.

Tabela 4. Liczba zachorowań i współczynniki zapadalności dla poszczególnych chorób zakaźnych w latach 2021-2022

Lp.	Kod wg ICD-10	Jednostka chorobowa	2021		2022		
			I. zachorowań	zapadalność	I. zachorowań	zapadalność	
0	1	2					
1	A00	Cholera ^{UE}					
2	A01.0	Dur brzuszny ^{UE}					
3	A01.1-3	Dury rzekome A, B, C ^{UE}					
4	A02.0	Salmoneloza	zatrucie pokarmowe ^{UE/PL}	6	8,58	4	5,79
5	A02.1		posocznica ^{PL}				
6	A02.2-8		inne zakażenie pozajelitowe ^{PL}			1	1,45
7	A03	Czerwonka bakteryjna (szigelozja) ^{UE}					
8	A04.0-2	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez <i>E. coli</i> biegunkotwórczą ^{PL 4)}				
9	A04.3		wywołane przez <i>E. coli</i> enterokrwtoczną (werotoksyczną) ^{UE}				
10	A04.4		wywołane przez <i>E. coli</i> inną i BNO				
11	A04.5		wywołane przez <i>Campylobacter</i> ^{UE}				
12	A04.6		wywołane przez <i>Yersinia enterocolitica</i> lub <i>pseudotuberculosis</i> ^{UE}				
13	A04.7		wywołane przez <i>Clostridium difficile</i> ^{PL}	4	5,72	18	26,06
14	A04.8		inne określone				
15	A04.9		nieokreślone				
16	A04	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 ⁵⁾					
17	A05.0	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe (ogółem)	gronkowcowe				
18	A05.1		jadem kielbasianym (botulizm) ^{UE/PL}				
19	A05.2		wywołane przez <i>Clostridium perfringens</i>				
20	A05.3-8		inne określone				
21	A05.9		nieokreślone				
22	A05	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe u dzieci do lat 2 ⁶⁾					
23	A07.1	Giardioza (lamblioza) ^{UE}					
24	A07.2	Kryptosporidioza ^{UE}					
25	A08.0	Wirusowe zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez rotawirusy	7	10,01	45	65,15
26	A08.1		wywołane przez norowirusy	3	4,29	7	10,14
27	A08.2-3		inne określone	1	1,43	13	18,82
28	A08.4		nieokreślone				
29	A08.0-4	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 ⁷⁾	6	427,96	13	958,00	
30	A09	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	ogółem	36	51,46	221	319,98
31			w tym u dzieci do lat 2	14	998,57	57	4200,44
32	A20	Dżuma ^{UE}					
33	A21	Tularemia ^{UE}					
34	A22	Wąglik ^{UE}					
35	A23	Bruceloza: nowe zachorowania ^{UE}					
36	A24.0	Nosacizna ^{PL}					
37	A27	Leptospiroza ^{UE}					
38	A28.2	Jersinioza pozajelitowa ^{PL}					
39	A31	Mikobakteriozy - inne i BNO					
40	A32	Listerioza ^{UE}			1	1,45	
41	A33-A35	Tężec ^{UE} ogółem					

42	A33		noworodków				
43	A36	Blonica ^{UE}					
44	A37	Krzusiec ^{PL}					
45	A38	Plonica (szkarlatyna) ^{PL}		2	2,86	35	50,68
46	A39	Choroba meningokokowa, inwazyjna ^{UE/PL 8)}	ogółem				
47	A39.0; A39.8/G05.0		zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu				
48	A39.1-4		posocznica				
49	A39.5-9		inna określona i nieokreślona				
50	wym. niżej	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna ^{PL 9)}	ogółem			2	2,90
51	A46		róża			2	2,90
52	A48.3		zespół wstrząsu toksycznego				
53	B95.0/O85		gorączka połogowa				
54	B95.0/ (...)		inna określona i nieokreślona ¹⁰⁾				
55	A48.1	Legionelloza	choroba legionistów ^{UE/PL}				
56	A48.2		gorączka Pontiac ^{PL}				
57	A50	Kila ^{UE/PL}	wrodzona				
58	A51		wczesna	1	1,43	2	2,90
59	A52		późna				
60	A53		inne postacie kili i kila nieokreślona	4	5,72	1	1,45
61	A54	Rzeżączka ^{UE/PL}					
62	A55	Ziarnica weneryczna wywołana przez Chlamydie ^{UE/PL}					
63	A56	Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie ^{UE/PL}					
64	A69.2	Borelioza z Lyme	ogółem ^{UE/PL}	3	4,29	4	5,79
65			neuroborelioza ^{UE}			1	1,45
66	A70	Ornitozy (zakażenia <i>Chlamydia psittaci</i>)					
67	A75	Dur wysypkowy					
68	A78	Gorączka Q ^{UE}					
69	A77; A79	Gorączka plamista i inne riketsjozy ¹¹⁾					
70	A80.1-2,4	Poliomyelitis ^{UE/PL}	wywołane dzikim wirusem				
71	A80.0,3-8		wyw. wirusem pochodzenia szczepionkowego				
72	—	Ostre porażenia wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat		1	1,43		
73	A81.0	Encefalopatie gąbczaste	choroba Creutzfeldta-Jakoba (CJD) ^{PL}				
74	A81.0		wariant choroby Creutzfeldta-Jakoba (vCJD) ^{UE}				
75	A81		inne i nieokreślone				
76	A82	Wścieklizna ^{UE}					
77	Z20.3/ Z24.2;Z28	Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień ¹²⁾		7	10,01	5	7,24
78	A84	Kleszczowe zapalenie mózgu ^{UE}					
79	B00.4	Inne wirusowe zapalenie mózgu	opryszczkowe				
80	A81.1;A83; A85;B02.0		inne określone				
81	A86		nieokreślone				
82	—		w innych chorobach objętych MZ-56 ¹³⁾				
83	A87.0	Wirusowe zapalenie opon mózgowych	enterowirusowe				
84	B00.3		opryszczkowe				
85	A87.1-9;B02.1		inne określone i nieokreślone				
86	—		w innych chorobach objętych MZ-56 ¹⁴⁾				
87	A90-1	Gorączka denga (klasyczna lub krwotoczna) ^{UE}					
88	A92.0	Choroba wywołana przez wirus Chikungunya ^{UE}					
89	A92.3	Gorączka zachodniego Nilu ^{UE}					

90	A92.8	Choroba wywołana przez wirus Zika ^{UE}					
91	A95	Żółta gorączka ^{UE}					
92	A96.2;A98.3-4	Wirusowe gorączki krwotoczne ^{UE}	Ebola, Marburg, Lassa ¹¹⁾				
93	A96.0-1,8-9; A98.0-2,5-8,A99		inna określona i nieokreślona ¹¹⁾				
94	A98.5	Choroba wywołana przez hantawirusy ^{PL}					
95	B01	Ospa wietrzna		104	148,67	474	686,29
0	1	2					
96	B03	Ospa prawdziwa ^{UE}					
97	B05	Odra ^{UE}					
98	B06	Różyczka ^{UE/PL}					
99	B08.8	Pryszczycza					
100	B15	Wirusowe zapalenie wątroby	typu A ^{UE}			1	1,45
101	B16		typu B - ostre ^{UE/PL}				
102	B18.0-1		typu B - przewlekłe i BNO ^{UE/PL 15)}	2	2,86	6	8,69
103	B17.1		typu C - ostre – ogółem ^{UE/PL}				
104	B17.1		typu C - ostre wg definicji UE				
105	B18.2		typu C - przewlekłe i BNO ^{UE/PL 16)}	4	5,72	3	4,34
106	B17.0,2-8; B18.8-9;B19		inne i nieokreślone			1	1,45
107	B20-B24	AIDS – Zespół nabytego upośledzenia odporności ^{UE/PL}					
108	Z21	Nowo wykryte zakażenia HIV ^{UE, 17)}					
109	B26	Świnka (nagminne zapalenie przyusznic) ^{UE/PL}		4	5,72	2	2,90
110	B50-B54	Malaria (zimnica) ^{UE}					
111	B67	Bąblowica (echinokokoza) ^{UE}					
112	B69	Wągrzycza (cysticerkoza)					
113	B75	Włośnica ^{UE}					
114	wym. niżej	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> , inwazyjna ^{UE, 18)}	ogółem			3	4,34
115	B95.3/G04.2; G00.1		zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu				
116	A40.3		posocznica			1	1,45
117	J13;B95.3/(...)		inna określona i nieokreślona			2	2,90
118	B96.2/D59.3	Zespół hemolityczno-mocznicy w przebiegu zak. <i>E. coli</i> ^{UE, 19)}					
119	wym. niżej	Choroba wywołana przez <i>Haemophilus influenzae</i> , inwazyjna ^{UE/PL 20)}	ogółem				
120	B96.3/G04.2; G00.0		zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu				
121	A41.3		posocznica				
122	A49.2;J14; B96.3/(...)		inna określona i nieokreślona				
123	G01;G04.2; G05.0;	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	w innych chorobach objętych MZ-56 ²¹⁾				
124	G00.2-8;G04.2		inne określone				
125	G00.9;G04.2		inne, nieokreślone				
126	G03	Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone		2	2,86	2	2,90
127	G04.8-9	Zapalenie mózgu inne i nieokreślone					
128	J09	Grypa ptaków typu A/H5 lub A/H5N1 u ludzi ^{UE/PL, 22)}					
129	J10-J11	Grypa ^{UE/PL}	ogółem			1	1,45
130			u dzieci w wieku 0-14 lat			1	8,25
131	P35.0	Wrodzone choroby wirusowe	różyczka wrodzona ^{UE}				
132	P35.8		choroba wywołana przez wirus Zika ^{UE}				
133	P35.3-9		inne określone i nieokreślone ¹¹⁾				

134	P37.1	Inne wrodzone zakażenia i choroby pasożytnicze	toksoplazmoza ^{UE}				
135	P37.2		listerioza ^{UE}			1	1,45
136	P37.3-4,8-9		inne określone i nieokreślone ¹¹⁾				
137	U04	SARS – Zespół ostrej niewydolności oddechowej ^{UE, 23)}					
138	T60	Zatrucia pestycydami – ostre ²³⁾					
139	T61	Zatrucia naturalnie toksycznymi substancjami spożytymi jako pokarm ²³⁾	ryby, skorupiaki i inne produkty morza				
140	T62.0		grzyby				
141	T62.1-2		jagody i inne części roślin				
142	T64	Ostre zatrucia żywnością skażoną biologicznie i/lub chemicznie ²³⁾	mikotoksyny				
143	-		dioksyny				
144	-		polichlorowane bifenyle				
145	-		inne określone i nieokreślone				
146	U07.1-2	Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)		3885	5553,81	3291	4764,94
147		Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)-przypadki możliwe				24	34,75
148	-	Ciężkie ostre zapalenia wątroby o nieustalonej etiologii ^{UE, 24)}	prawdopodobne			2	2,90
149	-		powiązane epidemiologicznie				
Suma kontrolna				4098	5858,3	4247	6149,10

Do obliczeń wykorzystano:

Stan ludności na dzień 31.12.2021 r. – 69 970, dzieci do lat 2 stan na dzień 30.06.2021 r. – 1402,
Stan ludności na dzień 30.06.2022 r. – 69 067, dzieci do lat 2 stan na dzień 30.06.2022 r. – 1357,
dzieci do lat 14 stan na 30.06.2022 r. - 12126

7.9. Szczepienia ochronne.

W okresie sprawozdawczym 15 placówek powiatu wągrowieckiego realizowało szczepienia w ramach Programu Szczepień Ochronnych. PSSE w Wągrowcu realizując PSO zamówiła 14331 preparatów szczepionkowych o wartości 584504,65, które zostały rozdystrybuowane wśród placówek szczepiących.

7.9.1. Szczepienia obowiązkowe:

W roku sprawozdawczym zgodnie z programem szczepień ochronnych zaszczepiono 86,35 % dzieci i młodzieży. Wskaźnik ten wzrósł o 6,92% w stosunku do roku ubiegłego. W grupie dzieci niezaszczepionych w stosunku do roku ubiegłego wzrosła liczba dzieci odroczonej z powodu choroby, w roku bieżącym z tego powodu nie zaszczepiono 487 dzieci, w tym przeciwskazania okresowe posiadało 138 dzieci, przeciwskazania stałe posiadało 14 dzieci, a 335 dzieci to odroczenia z powodu krótkotrwałej choroby. Natomiast wzrosła liczba dzieci przebywających długotrwale za granicą w roku bieżącym z tego powodu nie zaszczepiono 82 dzieci. W 2022 roku 123 osób uchylało się od szczepień obowiązkowych w stosunku do tych osób podjęto postępowania administracyjne na skutek tego 13 osób wykonało obowiązek szczepień ochronnych. Wydano 4 tytuły wykonawcze, skierowano 4 wnioski do Wojewody o nałożeniu grzywny w celu przymuszenia do wykonania szczepień

ochronnych. Na koniec roku 2022 z tytułu uchylania się od szczepień ochronnych pozostało niezaszczepionych 89 dzieci i młodzieży.

7.9.2. Szczepienia zalecane:

W roku sprawozdawczym wzrosła liczba osób, które poddały się szczepieniem zalecanym z wyjątkiem szczepień przeciwko p/meningokokom, p/WZW A, p/wirem brodawczaka HPV w POZ wynosiło to odpowiednio:

Liczba osób przeciwko chorobom	2021	2022
p/kleszczowe zapalenie mózgu	37	64
p/meningokokom	272	140
p/grypie	1987	2258
p/WZW A	30	24
p/ospa wietrzna	202	187
p/wirusem brodawczaka HPV	5	19
Kampania HPV roczniki 2007/2008/2009	632	446

7.9.3 Szczepienia w grupach ryzyka (szczepienia p/WZW B):

Osoby z bliskiego otoczenia osób zakażonych HBV oraz inne osoby przewlekłe chore o wysokim ryzyku zakażenia oraz osoby przygotowujące się do zabiegów operacyjnych zaszczepiono 173 osób.

7.9.4. Niepożądane odczyny poszczepienne:

W roku sprawozdawczym stwierdzono 8 odczynów poszczepiennych. W tym 2 odczyny poszczepienne po podaniu preparatu szczepionkowego p/Covid, 1 odczyn poszczepienny po podaniu preparatu szczepionkowego MMR VAXPRO oraz preparatu szczepionkowego VARIVAX, 1 odczyn poszczepienny po podaniu preparatu szczepionkowego przeciwko BCG, 1 odczyn poszczepienny po podaniu preparatu szczepionkowego MMR VAXPRO, 1 odczyn poszczepienny po podaniu preparatu szczepionkowego Pneumowax 23, 1 odczyn poszczepienny po podaniu preparatu szczepionkowego MMR PROVAX oraz Tetraximu, 1 odczyn poszczepienny po podaniu preparatu szczepionkowego DTP, ACT-HIB oraz IMOVAX POLIO. Zakwalifikowano 7 odczynów poszczepiennych łagodnych, 1 odczyn ciężki.

Rodzaj szczepionki	Ilość odczynów	Klasyfikacja odczynów
COVID-19	2	łagodne
DTP, ACT-HiB, IPV	1	łagodny
MMR VAXPRO/VARIVAX	1	łagodny
MMR VAXPRO	1	łagodny
PNEUMOWAX 23	1	łagodny
MMR VAXPRO/TETRAXIM	1	łagodny
BCG	1	poważny

8. Higiena Dzieci i Młodzieży

8.1. Nadzór nad placówkami nauczania i wychowania

Na koniec roku 2022 w ewidencji placówek objętych nadzorem znajdowały się 73 obiekty, w tym 25 przedszkoli, 1 klub dziecięcy, 4 żłobki, 22 szkoły podstawowe, 7 zespołów szkół, 1 liceum ogólnokształcące, 1 rzemieślnicza szkoła branżowa I stopnia, 1 szkoła wyższa, 5 placówek z pobytem całodobowym dzieci i młodzieży oraz 6 innych placówek oświatowo-wychowawczych. W skontrolowanych placówkach łącznie przebywało 10091 dzieci i młodzieży. W ramach nadzoru nad tymi placówkami przeprowadzono 57 kontroli.

Stan sanitarno-higieniczny placówek oświatowo-wychowawczych na terenie powiatu wągrowieckiego jest w większości przypadków zadawalający. Dyrektorzy placówek podejmują działania mające na celu zapewnienie odpowiedniego stanu sanitarno - higienicznego w swoich obiektach. W związku z tym co roku dokonują kontroli zapewniania bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów należących do szkoły, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, przeprowadzają bieżące remonty i naprawy, nabywają certyfikowane sprzęty. W wyniku przeprowadzonych w 2022 r. kontroli nie stwierdzono zaniedbań porządku i czystości, ani łamania zakazu palenia tytoniu na terenie placówek oświatowych. Stwierdzone podczas kontroli uchybienia, dotyczące głównie stanu technicznego pomieszczeń, były usuwane w ciągu krótkich terminów deklarowanych przez dyrektorów placówek. W przypadku jednej placówki została wydana decyzja

nakazująca usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości, a w przypadku czterech placówek do organu prowadzącego zostały wystosowane wystąpienia pokontrolne informujące o napotkanych podczas kontroli problemach.

8.2. Ergonomia w szkole

W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie dostosowania stanowisk pracy uczniów do ich wzrostu. Meble były prawidłowo zestawione i oznakowane, a rozmiary mebli dla danego ucznia zostały wpisane w dziennikach lekcyjnych. Ocenę dostosowania mebli edukacyjnych do warunków antropometrycznych uczniów i przedszkolaków przeprowadzono w 9 przedszkolach i 8 szkołach podstawowych. Łącznie oceną objęto 902 stanowiska pracy ucznia/przedszkolaka. W celu weryfikacji prawidłowego zestawienia mebli i dostosowania ich do wzrostu uczniów przeprowadzono 145 pomiarów stanowisk.

8.3. Ocena obciążenia uczniów wagą tornistrów

W 2022 r. w 66 oddziałach 7 szkół podstawowych powiatu wągrowieckiego przeprowadzono ocenę obciążenia uczniów ciężarem tornistrów. W celu dokonania tej oceny zważono 1162 uczniów i ich tornistry z zawartością i bez zawartości. W wyniku kontroli stwierdzono, że u 525 uczniów (45 %) ciężar tornistra nie przekracza 10% masy ciała (norma niska), u 450 uczniów (39 %) ciężar tornistra mieści się w przedziale 10-15% masy ciała (norma średnia), a 187 uczniów (16 %) nosi tornistry, których waga przekracza 15% masy ich ciała. Z przebadanych oddziałów najbardziej obciążeni tornistrami w dniu kontroli byli uczniowie klas pierwszych, gdzie u 31 % uczniów waga tornistrów przekraczała 15% masy ich ciała oraz klas czwartych, gdzie problem przeciążonych tornistrów dotyczył 36% uczniów. Waga tornistrów bez zawartości wynosiła od 0,28 kg (plecak bez usztywnień) do 2,3 kg (plecak z kółkami). Podczas kontroli stwierdzono, że poza podręcznikami, zeszytami i podstawowymi przyborami szkolnymi, na ciężar plecaka składają się również dodatkowe piórniki, książki, termosy i butelki plastikowe z napojami, śniadaniówki, słodycze, telefony, zabawki i stroje gimnastyczne.

8.4. Higieniczna ocena rozkładu zajęć lekcyjnych

Plany lekcji oceniono w 12 szkołach podstawowych, 1 liceum ogólnokształcącym i 3 zespołach szkół. W 4 szkołach podstawowych stwierdzono nieprawidłowości - różnica godzin lekcyjnych pomiędzy dniami tygodnia była większa niż 1 godzina. W związku z tym zalecono uwzględnienie potrzeby równomiernego obciążenia uczniów zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia przy najbliższej zmianie planu zajęć. W skontrolowanych placówkach przerwy międzylekcyjne trwają po pięć i dziesięć minut oraz co najmniej jedna przerwa jest dłuższa. Przy sprzyjających warunkach pogodowych uczniowie spędzają przerwy międzylekcyjne na świeżym powietrzu.

8.5. Dożywianie dzieci i młodzieży w szkole:

W 2022 r. szkoły na terenie powiatu wągrowieckiego prowadziły dożywianie uczniów głównie w formie obiadów. Ciepłe posiłki (jednodaniowe lub dwudaniowe) wydawano w 11 skontrolowanych w tym zakresie placówkach. Ogółem w obiektach skontrolowanych z obiadów korzystało 600 dzieci i młodzieży, a w jednej ze szkół podstawowych 6 uczniów otrzymywało śniadania. Z posiłków dofinansowanych korzystało 137 uczniów.

8.6. Kontrola placówek wypoczynku dzieci i młodzieży:

W 2022 r. skontrolowano 3 z 6 zgłoszonych w internetowej bazie wypoczynku (www.wypoczynek.men.gov.pl) turnusów zimowego oraz 28 z 77 zgłoszonych w bazie turnusów letniego wypoczynku dzieci i młodzieży. Na objętych kontrolą turnusach zimą wypoczywało 138, a latem 1075 dzieci i młodzieży. Wypoczynek ten organizowany był zarówno w miejscu zamieszkania, jaki i formach wyjazdowych. W miejscu zamieszkania turnusy odbywały się w szkołach, świetlicach i obiektach sportowo-rekreacyjnych. Formy wyjazdowe wypoczynku organizowane były na bazie obiektów stałych: ośrodków wczasowych, wypoczynkowych i sportowych.

9. Oświata Zdrowotna i Promocja Zdrowia

9.1. Interwencje programowe

9.1.1. Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS”

Akcja informacyjno – edukacyjna „Bezpieczne Walentynki 2022”

Akcja „Bezpieczne Walentynki 2022”, ze względu na sytuację epidemiologiczną i zdalne nauczanie w szkołach ponadpodstawowych przeprowadzona została w formie elektronicznej.

Na stronie internetowej stacji oraz profilu FB umieszczono GIF „Waletynkowy” dotyczący wykonania testu w kierunku HIV.

Międzynarodowy Dzień Pamięci o Zmarłych na AIDS

Międzynarodowy Dzień Pamięci o Zmarłych na AIDS - *International AIDS Candlelight Memorial* – obchodzony jest co roku w trzecią niedzielę maja. W tym roku po raz kolejny motywem przewodnim jest hasło: „*We Remember – We Take Action – We Live Beyond HIV*”, co w wolnym tłumaczeniu znaczy: „Pamiętamy – Podejmujemy działania – Żyjemy bez HIV”. Na stronie internetowej stacji i profilu FB umieszczono informacje na temat Międzynarodowego Dnia Pamięci o Zmarłych na AIDS.

Konkurs „Nie daj szansy AIDS”

WSSE w Poznaniu była organizatorem konkursu pod hasłem „Nie daj szansy AIDS”, skierowanego do uczniów szkół ponadpodstawowych. Odbyła się XX edycja konkursu, a zadanie konkursowe polegało na wykonaniu przez uczniów fotografii pod hasłem „Nie daj szansy AIDS”, która ma propagować wiedzę o zakażeniach HIV i zakażeniach przenoszonych drogą płciową. W etapie szkolnym konkursu wzięło udział 9 uczniów z 3 szkół. Komisja konkursowa etapu powiatowego wyłoniła laureatów I, II i III miejsca. Praca Kamili Kaczmarek z Zespołu Szkół Nr 1 w Wągrowcu została przesłana na etap wojewódzki konkursu. Nagrody rzeczowe dla laureatów i uczestników etapu powiatowego konkursu ufundowane zostały z budżetu powiatu przeznaczonego na promocję i ochronę zdrowia i bezpośrednio przekazane uczniom do szkół. Informacja o rozstrzygnięciu konkursu umieszczona zostanie na stronie internetowej PSSE w Wągrowcu.

Projekt „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia kontra HIV”

W powiecie wągrowieckim szkolenie zostało przeprowadzone w listopadzie br., wzięło w nim udział 29 uczniów z klasy I technikum informatycznego z Zespołu Szkół nr 1 w Wągrowcu. Uczniowie zostali przeszkoleni w zakresie profilaktyki HIV/AIDS i otrzymali certyfikat Młodzieżowego Lidera Zdrowia kontra HIV. Młodzieżowi Liderzy Zdrowia to osoby, które poprzez „edukację rówieśniczą” będą w środowisku szkolnym, a także podczas różnych spotkań towarzyskich, uświadamiać o ryzyku zakażenia HIV/AIDS. Zadaniem MLZ będzie również pomaganie rówieśnikom w rozwiązywaniu ich problemów, a także współpraca z nauczycielami w przygotowywaniu różnych zajęć poświęconych tematyce HIV/AIDS.

Kampania społeczna „Jedyny taki test”

Krajowe Centrum ds. AIDS było inicjatorem ogólnopolskiej kampanii społecznej pod hasłem: „Jedyny taki test” (#jedynytakitest), której celem była popularyzacja wczesnej diagnostyki w kierunku HIV. Kampania trwała od 16 listopada 2022 r. do 2 grudnia 2022 r., ze szczególnym uwzględnieniem Europejskiego Tygodnia Testowania w kierunku HIV (ETT) w dniach 21–28 listopada 2022 r. oraz Światowego Dnia AIDS w dniu 1 grudnia 2022 r. Informacja na temat kampanii została przekazana do szkół ponadpodstawowych oraz placówek podstawowej opieki zdrowotnej na terenie powiatu.

Obchody Światowego Dnia AIDS

Pracownik OZ i PZ został zaproszony do Zespołu Szkół nr 1 w Wągrowcu, żeby uczestniczyć w komisji konkursowej w szkolnym konkursie wiedzy zorganizowanym z okazji Światowego Dnia AIDS. Odbyło się wręczenie nagród laureatom konkursu, uczniowie obejrżeli filmy oświatowe „Miało być inaczej” i „Życ z HIV”, odbyła się również dystrybucja materiałów na temat profilaktyki HIV/AIDS.

Dystrybucja materiałów na temat profilaktyki HIV/AIDS

Na terenie powiatu wągrowieckiego odbyła się dystrybucja plakatów na temat narażenia po ekspozycji zawodowej do placówek podstawowej opieki zdrowotnej oraz plakatów i ulotek w języku polskim i ukraińskim pt. „Ważne informacje dotyczące HIV i AIDS dla obywateli Ukrainy przybywających do Polski w związku z agresją militarną Rosji na Ukrainę”, które otrzymały urzędy miast i gmin oraz placówki podstawowej opieki zdrowotnej.

9.1.2. Program edukacyjny „ARS, czyli jak dbać o miłość?”

W roku szkolnym 2021/2022 w 2 szkołach ponadpodstawowych z terenu powiatu realizowano IX edycję programu „ARS, czyli jak dbać o miłość?”, którego zasadniczym celem jest wyposażenie młodzieży w wiedzę i umiejętności zmniejszające ryzyko utraty zdrowia i życia ich samych oraz ich potomków, zwłaszcza spowodowane używaniem substancji psychoaktywnych (nikotyna, alkohol, narkotyki, „dopalacze”). Program zrealizowano zgodnie z założeniami i w oparciu o scenariusze, zawarte w poradniku. W roku szkolnym 2021/2022 w programie uczestniczyło 128 uczniów z Zespołu Szkół w Gołańczy i Zespołu Szkół nr 1 w Wągrowcu.

9.1.3. Przedszkolny Program Edukacji Antytytoniowej pt. „Czyste powietrze wokół nas”

Program realizowany był w 13 placówkach (przedszkola i szkoły podstawowe z oddziałami zerowymi) z terenu powiatu i objął swym zasięgiem 432 dzieci 5 i 6-letnich oraz 185 rodziców. Podstawowym celem programu było zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń, a także wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy. Przed rozpoczęciem tej edycji programu przesłano do placówek informację o jego kontynuacji oraz rozdystrybuowano materiały do jego realizacji. Program został zrealizowany zgodnie z założeniami w formie zaproponowanych 5 zajęć warsztatowych. Dzięki programowi dzieci usystematyzowały swoją wiedzę na temat szkodliwości dymu tytoniowego, dowiedziały się jak dbać o zdrowie swoje i innych.

9.1.4. Program „Mamo, Tato – co Wy na to?”

Program realizowany był w 20 placówkach (przedszkola i szkoły podstawowe z oddziałami zerowymi) i objął swym zasięgiem 521 dzieci 5-6 letnich oraz 521 rodziców.

Celem ogólnym programu było zwrócenie uwagi rodziców i opiekunów dzieci 5-6 letnich na specyfikę ich rozwoju, istotę zmian fizycznych i psychicznych, których doświadczają, ze szczególnym naciskiem na ich potrzeby, słabości i kryzysy. Wśród treści merytorycznych znajdują się tematy dotyczące m.in. lęków dziecięcych, dbałości o ciało, żywienia, szczepień

ochronnych, chorób pasożytniczych. Przed rozpoczęciem tej edycji programu przesłano do placówek informację o jego kontynuacji oraz rozdystrybuowano materiały do jego realizacji. Z opinii kadry przedszkolnej wynika, że program cieszył się zainteresowaniem wśród rodziców, chętnie wykonywali wspólnie z dziećmi zadania i przesyłali zdjęcia z ich realizacji.

9.1.5. Program „Skąd się biorą produkty ekologiczne”

II edycja programu odbyła się w 2 przedszkolach, którym przekazano materiały w formie elektronicznej do jego realizacji (broszury, scenariusze zajęć). W programie wzięło udział 93 dzieci i 28 rodziców.

Celem ogólnopolskiego programu edukacyjnego było zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Główne założenia programu to:

- kształtowanie umiejętności wyboru produktów ekologicznych,
- zrozumienie, czym jest rolnictwo i produkty ekologiczne,
- propagowanie zdrowego stylu życia,
- zwiększanie wiedzy i świadomości przedszkolaków o nawykach higieniczno-zdrowotnych.

W opinii koordynatorów przedszkolnych realizacja programu, przyczyniła się do podniesienia wiedzy dzieci na temat produktów ekologicznych. Zdobytą wiedzę i umiejętności dzieci będą mogły wraz z rodzicami stosować w codziennym życiu.

Program przyczynił się do promowania zdrowego stylu życia.

9.1.6. Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej „Bieg po zdrowie”

W roku szkolnym 2021/2022 realizowano kolejną edycję programu antytytoniowej edukacji zdrowotnej „Bieg po zdrowie”, program realizowało 7 szkół podstawowych, edukacją zdrowotną objęto 182 uczniów klas IV oraz 198 rodziców. Celem programu było zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i używania e-papierosów. Każda placówka otrzymała materiały dydaktyczne takie jak zeszyt ćwiczeń dla ucznia, ulotka informacyjna dla rodziców. Program realizowany był na 6 godzinach zajęć lekcyjnych, za pomocą zróżnicowanych metod aktywizujących, które stymulowały kreatywność uczniów, skłaniały ich do refleksji i wymiany doświadczeń. W opinii koordynatorów szkolnych program jest dobrze przygotowany i pozytywnie odebrany przez uczniów.

9.1.7. Program „Wybierz życie- pierwszy krok”

Program edukacyjny „Wybierz Życie-Pierwszy Krok” obejmuje tematykę profilaktyki raka szyjki macicy. Program realizowany był w 4 szkołach ponadpodstawowych i objął swym zasięgiem 632 uczniów, 215 rodziców i 38 nauczycieli. Celem programu było zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV w jego powstawaniu oraz kształtowanie świadomości na temat czynników zwiększających ryzyko raka szyjki macicy. Edukatorzy szkolni otrzymali pomoce dydaktyczne takie jak poradnik i prezentacja multimedialna oraz plakat, a uczniowie otrzymali zakładki tematyczne oraz

ulotki dla rodziców. Podczas realizacji programu korzystano także ze strony internetowej programu, która stanowi atrakcyjne i cenne źródło wiedzy nie tylko dla uczniów, ale także dla rodziców i realizatorów programu.

9.2. Interwencje nieprogramowe

9.2.1. Profilaktyka palenia tytoniu.

Wojewódzki konkurs „Palić, nie palić – oto jest pytanie?”

PSSE w Wągrowcu była organizatorem etapu powiatowego konkursu, celem konkursu było propagowanie zdrowego stylu życia wolnego od palenia tytoniu i inhalowania e-papierosów. Tegoroczne zadanie konkursowe polegało na przygotowaniu fotografii promującej zdrowy styl życia wolny od palenia tytoniu i inhalowania e-papierosów.

Do konkursu przystąpiły 3 szkoły podstawowe, w etapie szkolnym wzięło udział 17 uczniów. Komisja konkursowa etapu powiatowego przyznała I miejsce Liwii Pawłowskiej ze Szkoły Podstawowej Nr 3 w Wągrowcu, której praca została wysłana na etap wojewódzki konkursu i zajęła I miejsce w województwie. Starostwo Powiatowe w Wągrowcu objęło patronat nad etapem powiatowym konkursu, fundując nagrody rzeczowe, które laureatom i uczestnikom konkursu zostały przekazane do szkół.

Obchody Światowego Dnia bez Tytoniu

Tegoroczne obchody Światowego Dnia bez Tytoniu koncentrowały się wokół konsekwencji palenia tytoniu oraz jego produkcji dla środowiska, a ich hasłem przewodnim było: „Zatruwając naszą planetę”. Odbyła się akcja edukacyjno-informacyjna dla uczniów z Zespołu Szkół nr 1 w Wągrowcu. Uczniowie wysłuchali prelekcji na temat tegorocznego hasła (przygotowano prezentację multimedialną), odbyła się też emisja filmu edukacyjnego „Nie spal się na starcie”. Przeprowadzono również dystrybucję ulotek tematycznych. W akcji wzięło udział ok. 150 uczniów.

Obchody Światowego Dnia Rzucania Palenia

1. Konkurs na rozwiązanie krzyżówki z hasłem.

Z okazji obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia w Zespole Szkół nr 1 w Wągrowcu odbył się konkurs na rozwiązanie krzyżówki z hasłem na temat zdrowia i szkodliwości palenia tytoniu. Pracownik OZ i PZ PSSE w Wągrowcu wraz z pedagogiem szkolnym w dniu 14 listopada br. rozdał we wszystkich klasach pierwszych krzyżówkę z hasłem, prawidłowo podane hasło i rozwiązane przez uczniów krzyżówki zostały zebrane do wspólnego „worka”, aby w Światowym Dniu Rzucania Palenia losowo wybrani uczniowie mogli otrzymać nagrody rzeczowe, fundatorem tych nagród był Wydział Spraw Obywatelskich i Zdrowia Starostwa Powiatowego w Wągrowcu.

2. Akcja informacyjno-edukacyjna.

W Zespole Szkół nr 1 w Wągrowcu pracownik OZ i PZ przeprowadził prelekcję na temat przyczyn, konsekwencji palenia papierosów (przygotowano prezentację multimedialną), odbyła się również emisja filmu edukacyjnego „Nie spal się na starcie”. W tym też dniu na terenie szkoły zorganizowano punkt informacyjno-edukacyjny, pracownik OZ i PZ udzielał

informacji na temat szkodliwości palenia tytoniu, inhalowania e-papierosów, oraz internetowej poradni antynikotynowej. Rozdawano również ulotki i broszury.

Szkolenie dla Młodzieżowych Liderów Zdrowia kontra Tytoń

Szkolenie zorganizowano dla 17 uczniów z klas VII i VIII ze Szkoły Podstawowej w Panigrodzu. Opracowano program szkolenia, prezentację multimedialną, przygotowano materiały do części ćwiczeniowej i niezbędną dokumentację dotyczącą szkolenia. Na początku szkolenia oraz po jego zakończeniu młodzież wypełniła ankietę oceniającą poziom wiedzy z zakresu profilaktyki antynikotynowej. Po przeprowadzonym szkoleniu dokonano ewaluacji ankiet wstępnych i końcowych, z których wynika, że liczba prawidłowych odpowiedzi wzrosła o 42,81% (ankieta wstępna – 56,25%, ankieta końcowa – 99,06%), liczba nieprawidłowych odpowiedzi zmalała o 4,69% (ankieta wstępna – 5,63%, ankieta końcowa – 60,94%), natomiast liczba odpowiedzi „nie wiem” spadła do 0 % (ankieta wstępna – 38,13%, ankieta końcowa – 0,00%).

Wszyscy uczniowie biorący udział w szkoleniu otrzymali długopisy oraz ulotki.

9.2.2. Światowy Dzień Zdrowia

Tegoroczne obchody Światowego Dnia Zdrowia przebiegały pod hasłem „Nasza planeta, nasze zdrowie”. Ze względu na sytuację epidemiologiczną akcja została rozpropagowana przez stronę internetową stacji oraz profil FB.

9.2.3. Kampania informacyjna „Wybieraj Bezpieczną Żywność”

Kampania informacyjna została zorganizowana przez Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności, działania polegały na zorganizowaniu spotkań dla rodziców w celu wyemitowania prezentacji otrzymanych od EFSA. Spotkania z rodzicami dzieci przedszkolnych odbyły się w 2 przedszkolach przedstawiono wykłady „Jak czytać etykiety?” i „Substancje dodatkowe do żywności”. W spotkaniach wzięło udział 66 rodziców na FB stacji umieszczono 11 postów na temat kampanii.

9.2.4. Promocja higieny jamy ustnej

W ramach profilaktyki próchnicy zębów odbyły się pogadanki dla dzieci w wieku wczesnoszkolnym na temat higieny jamy ustnej wraz z instruktą prawidłowego mycia zębów oraz dystrybucja materiałów – ulotka „Mam zdrowe zęby”. W pogadankach wzięło udział 87 uczniów z 3 szkół podstawowych z terenu powiatu.

9.2.5. Profilaktyka wszawicy i owsicy

Spotkania z rodzicami odbyły się na prośbę dyrekcji przedszkoli, ponieważ wystąpiły problemy z wszawicą i owsicą u dzieci. Przeprowadzono pogadanki dla 52 rodziców z 3 przedszkoli z terenu powiatu, odbyła się również dystrybucja tematycznych ulotek i broszur.

9.2.6. Projekt edukacyjny „Mały kleszcz - duży problem?”

W ramach projektu na temat profilaktyki chorób odkleszczowych przeprowadzono 5 pogadank podczas wypoczynku letniego dzieci i młodzieży na terenie naszego powiatu. W tych działaniach wzięło udział 181 uczestników obozów oraz kadra pedagogiczna i organizatorzy wypoczynku. Odbyła się również dystrybucja tematycznych plakatów i ulotek.

9.2.7. Akcja „Bezpieczne wakacje 2022”

W okresie wakacyjnym przeprowadzono wśród dzieci i młodzieży korzystających z różnych form wypoczynku letniego działania profilaktyczne:

- odbyły się 2 konkursy plastyczne na plakat pod hasłem „Zdrowy styl życia” i „Bezpiecznie i aktywnie w wakacje”, w których wzięło udział 70 uczestników.
- działania informacyjno – edukacyjne w formie pogadank i prezentacji multimedialnych na temat profilaktyki chorób odkleszczowych, bezpiecznych i aktywnych wakacji oraz zdrowego stylu życia wysłuchało 229 uczestników wypoczynku letniego.
- dystrybucja materiałów informacyjno – edukacyjnych dotyczących ww. tematów skierowana do organizatorów oraz uczestników wypoczynku.

9.2.8. Interwencje wynikające z sytuacji epidemiologicznej

WSSE w Poznaniu była organizatorem interwencji nieprogramowej skierowanej do dzieci z Ukrainy przebywających w Polsce. Realizacja interwencji polegała na dystrybucji broszur wydanych w języku polskim i ukraińskim pod tytułem „Sami dbamy o swoje zdrowie”. Broszury rozdysponowano do miejsc pobytu osób pochodzenia ukraińskiego (miejsca przebywania uchodźców) oraz do przedszkoli z terenu miasta Wągrowca.